

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Népességi fellegyszerkezés

Minden kormánynak igazi ereje, létének szilárd reménye, a születési és halálozási arányban jut kifejezésre. Így hatalmának megítélésében nemcsak a fegyverek játszanak szerepet és a hatalmasan kiépített védővonalak, amelyekkel egy állam rendelkezik, hanem talán még döntőbb jelentőségű a fegyverek számszlopai mellett az a számszlop, amely a népesség szaporodását jelzi. Mert a szaporodás jelenti a fennmaradás legbiztosab zalogát, az életet, a történelmi jövőt. A franciaországi népesedési statisztika a legutóbb elmúlt évre vonatkozólag vészes jelenségeket mutat. 1938-ban 11740 halálessel volt több, mint születés. Ugyanekkor Németországban 477.999 születéssel volt több, mint halálozás. Ez a bámulatos eredmény bizonyára gondolkodásra késztet mindenkit, nemcsak a franciákat. Így joggal kérdezheti mindenki, hogyan sikerülhetett ez a szaporodási ujjáépítési mű, amely egyenesen csodálatosnak látszik?

A magyarázat egyszerű. Olyan intézkedések történtek, amelyek a nemzet szaporodását a leghathatósabban előmozdították. Egyszerű buzdító beszédekkel ugyanis nem várható eredmény. Mindenekelőtt 1933. óta Németországban a házassági kölcson divik. A nincstelen ifjú párok állami segítségben részesülnek. Amióta a házassági kölcson behozták, egy millió házassulandó részesült már ilyen természetűi segélyben. Ez pedig azt jelenti, hogy egy millió ember alapított családi tüzhelyet, ami nem történt volna meg, ha az állam a házasságot nem tette volna lehetővé. De ez az intézkedés a termelésre is serkentően hatott, mert a butor, konyha és fűhérműipar jelentős megrendeléseket kapott a létrejött házasságok révén. De ez még nem minden. A német kormány a sokgyermekű családokat is számon tartja és azokat, ha szegények, állandóan segíti. Így a soktagú család a német ember számára már nem okoz gondot, mert minél több gyermek születik, annál inkább számíthat az apa és anya az állam hathatós támogatására. Mussolini országában már magáéva tette ezeket a családi élet minden viszonylatát átágazó szociális elveket. A szülőanyának már a terhesség állapotában pihenő és teljes fizetés jár s hasonló egyéb eszközökkel mozdítják elő minden tekintetben a szaporodást. Franciaország azonban csak most ébredt a valóságra. És most látja át, hogy Maginot-vonal, nagyszerű fegyverek és egyéb védő és támogató alkalmatlanságok még nem elegendők a fennmaradás üdvösségéhez. Így a katasztrófális statisztikai adatokon okulva, most már Franciaország is magáéva tette a szaporodási fellegyszerkezés gondolatát. Népesedési államtitkárt neveztek ki legutóbb, akinek feladata lesz mindazokat az eszközöket igénybe venni, amelyek megállíthatják a nemzetet a halálozási lejton és újabb ütemet adnak a népességi szaporodásnak. Mert nem elég milliárdokat kiadni gazdasági és hadi felkészülésre. Mit érnek a milliárdok, az erődök, a legelőkeltebb ipar és gazdaság, Franciaország minden aranykincse, ha egy készülő sikkertett őriznek? A konok halandóság ugyanis előbb-utóbb megássa minden nemzet sikkertét, még akkor is, ha különben a legfényesebb megélhetési előfeltételekkel rendelkezik. Visszaállítani a szaporodás egészséges rendjét, ez most a legfőbb francia politikai jelszó. Behozni, habár későn is, azt a rettenetű vérvetéseket, a melyet a napoleoni háborúk, majd később a nagy világégés okozott. Mindenesetre Franciaország megfeszített anyagi és erkölcsi erőfeszítése szükségeltetik ma már ahhoz, hogy megvalósítsák a nagy feladatot.

A Balkán-szövetség államai továbbra is a béke hivei

— állapította meg a tanácskozás
befejezése után kiadott
hivatalos jelentés

Czinczár Markovics külügyminiszter beszéde Jugoszlávia
és Románia barátságának megszilárdulásáról

Bucurestiből jelentik: A Balkán-szövetség konferenciája ma véget ért és a tanácskozás befejezte után a következő hivatalos nyilatkozatot olvasták fel:

A Balkán-szövetség állandó tanácsa február 20. 21. és 22-én Bucurestiben tanácskozást tartott, amelyen Grigore Gafencu, Románia külügyminisztere elnökölt és Metaxas Görögország, Saracoglu Törökország és Markovics Jugoszlávia képviselőitében vett részt. Az állandó bizottság tagjai megvizsgálták a nemzetközi helyzetet és kicserélték véleményüket a különböző kérdések tekintetében, melyek a Balkán-szövetség államait érdeklik. A tanács tagjai megállapították, hogy politikai felfogásuk tökéletesen azonos és a Balkán-szövetség államai továbbra is a béke hivei, miként azok voltak megalakulásuk óta. Egyhangú határozat alapján továbbra is folytatják fáradozásukat ebben a szellemben. Örömmel vették tudomásul az 1938. június 31-én megkötött szaloniki egyezményt, amely igazolása a szövetséges államok azon akaratának, hogy minden alkalmat megragadnak a Balkán felszigetben lévő államok bizalomteljes együttműködésének előmozdítására a teljes egyenlőség és a határok tiszteletben tartásának alapján. Az állandó bizottság helybenhagyta a Balkán-szövetség gazdasági tanácsának legutóbbi határozatait és azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy a Balkán-szövetség hetedik ülésszaka, amelyet ez év áprilisában, Bucurestiben fognak megtartani, szorosabbá teszi a szövetség tagállamainak gazdasági összeköttetéseit. A Balkán-szövetség állandó tanácsának legközelebbi ülésszaka 1940. februárjában lesz Belgrádban.

A hivatalos nyilatkozat felolvasása után Gafencu az alábbi tájékoztatást adta:

A török külügyminiszter beszéde

Ezután Sukru Saracoglu török külügyminiszter emelkedett szóásra, aki beszéde során a következőket mondotta:

— A most lezajlott Balkán-szövetség értekezlete s tárgyalásainak menete újból bebizonyította a tagállamok közötti szoros kapcsolatot. Legmelegebb elismerésemet és köszönetemet fejezem ki a román kormánynak azért a meleg fogadtatásért, amelyben bennünket részesített és hogy olyan emberekkel dolgozhattam együtt, mint Metaxas, Gafencu és Markovics miniszter urak. A bucarestii értekezlet bebizonyította, hogy a Balkán-szövetség a tartós béke biztosítója. Szavaimat azon óhaj kifejezésével fejezem be, hogy a balkáni államok sajtója egybehangzóan és önzetlenül örökdíjként minden olyan mozgalom ellen, amelynek éle szövetségünk ellen irányulna.

„CSODALATTAL ADÓZOM ROMÁNIA
NAGY URALKODÓJÁNAK”

A következő felszólaló Czinczár-Markovics jugoszláv külügyminiszter volt.

— A Balkán-szövetség bucarestii értekezlete — mondotta a miniszter — a legszívélyesebb

Az állandó bizottság tagjai Franco tábornok elismerését elvben elhatározták, de minden szövetséges állam önmaga dönthet az elismerés módja felett.

AZ ÁLTALÁNOS BÉKE ÜGYÉT IS
ELŐBBRE VITÜK . . .

A nyilatkozat elhangzása után először Metaxas görög miniszterelnök és külügyminiszter szólalt fel:

— Azt szokták mondani — kezdte, — hogy minden jó, ha a vége jó. Én azonban a mi értekezletünkre azt mondom, minden jó, ha a kezdet jó. A csodálatos román fővárosba való érkezésünk első percétől beszélgetéseink,

tárgyalásaink változatlanul szívélyesek voltak.

Ebben igen nagy érdeme volt Grigore Gafencu román külügyminiszternek, a most lezajlott ülések elnökének, valamint kiváló kartársainknak, Sukru Saracoglu és Czinczár-Markovics miniszter uraknak. Abban a reményben válnék el ma este, hogy a Balkán-szövetség eszméje érdekében tett szolgálatunk mellett

az általános béke ügyét is előbbre vittük.

Szövetségünk ma erőteljesebb és élénkebb, mint bármikor s büszkéek vagyunk, hogy a vállalt feladatot a legjobb belátás szerint igyekszük megoldani. Kérem Önöket, közeljék a román néppel az ország sajtóján keresztül legszívélyesebb és legmelegebb üdvözlétemet. Mélyen meghatót ennek a népek vendégvételére és az az udvarias fogadtatás, amelyben ideérkezésemkor részesítettek. Románia iránti csodálattal a lelkemben távozom ebből az országból, amely Öfelsége, II. Carol király és miniszter-munkatársai bölcs vezetése által a nemzeti újjászületés útjára lépett.

légkörben folyt le és fejeződött be. Felelősségünk tudatában

minden eszközt felhasználunk, hogy hozzájáruljunk a rend és a megértés biztosításához. Hiszünk a béke politikájának győzelmében és a jó szomszédai viszony megszilárdításában.

Mindenkora arra törekedtünk, hogy az ellenségeskedéseket kiküszöböljük. Románia vendégvétel fővárosában országaink jobb jövője és a béke érdekében munkálkodtunk. Boldog vagyok, hogy ez a bucarestii értekezlet alkalmat adott nekem a minden téren megnyilvánuló román nemzeti erők hatalmas tevékenységének megszémmelésére

CSODALATTAL ADÓZOM ROMÁNIA nagy uralkodójának,

akihez meleg barátság fűzi országunkat s boldog vagyok, hogy abban a megtiszteltetésben részesülhettem, hogy legmélyebb hódolatomat fejezem ki Öfelsége előtt. Kellemes volt számomra, hogy kapcsolatba kerülhettem a balkáni államok államfőivel, csodálattal adózom Metaxas görög miniszterelnök mély békehitének, Saracoglu török külügyminiszter fényes diplomá-

cial képességeinek, Grigore Gafencu román külügyminiszternek pedig legőszintébb elismerésemet és legszívélyesebb köszönetemet fejezem ki a meleg fogadtatásért és azokról a figyelmességekért, amelyekkel bennünket ittartózkodásunk idején elhalmoztak. Engedjék meg nekem, hogy köszönetemet fejezzem ki a román sajtónak is a Jugoszláviával és saját személyemmel szemben tanúsított baráti magatartásáért.

GAFENCU KÜLÜGYMINISZTER ZARÓBESZÉDE

Miután a jugoszláv külügyminiszter befejezte beszédét, Grigore Gafencu román külügyminiszter válaszolt az elhangzott beszédekre.

— Az elmondottakhoz nagyon kevés hozzátenni valóm van — mondotta. — A kiadott hivatalos jelentésben összefoglalóan benne vannak a letárgyalott ügyek. Ugyanakkor az is megállapítható, hogy ezek a tárgyalások a legtökéletesebb egység jegyében zajlottak le. Felfogásban, érzelmeinkben egy úton haladtunk. Úgy karársaim, mint én is megállapíthatjuk, hogy a tárgyalásokat a derűlátás jellemezte.

A láthatár lassan kiderül és mi minden erőnkkel azon munkálkodunk, hogy ez a derű minál általánosabb legyen.

Számunkra az erő az egyesülésben s a testvéri együttműködésben áll. Sainálattal és részvétellel gondolkodunk azokra a népekre, amelyek a legutóbb megismerték a háború borzalmait. Reméljük, hogy a tavasz meghozza végre Spanyolországban is a békét. Készek vagyunk arra, hogy a rendelkezésünkre álló eszközök által segítségére legyünk a spanyol népeknek abban, hogy újra visszanyerje életerejét. Amikor békéről beszélünk, a rendre is gondolok. A rend eszméjének tisztelete nélkül a népek, bármilyen jószándékkal is viseltetnek egy másik nép ügye iránt, nem nyújthatnának segítséget. Ime ezek azok az igazságok, amelyek tekintetében a bucarestii értekezleten megegyezésre jutottunk. Metaxas miniszterelnök úr, Saracogiu és Czinczár-Markovics külügyminiszter urak elviszik országukba és tolmácsolni fogják népeiknek a román nemzet őszinte és baráti szeretetét. A hetedik Balkán-szövetség értekezletét bezárom.

HANGVERSENY A KIRÁLYI PALOTÁBAN A KÜLFÖLDI ÁLLAMFÉRFIAK TISZTELETÉRE

Bucurestiből jelentik: Az udvarnagyi hivatal közli az alábbiakat: Február 21-én este a királyi palotában a Balkán konferencián résztvevő külföldi államférfiak tiszteletére díszhangverseny volt, amelyen a következők vettek részt: Öfélése az uralkodó, Mihai nagyvajda, a Balkán konferencián résztvevő idegen államférfiak, a diplomáciai kar tagjai, a királyi tanácsosok és a Nemzeti Újjászületés Frontjának alapító tagjai. A lapok megállapítják, hogy ezzel a hangversenyyel az uralkodó kifejezésre akarta juttatni őszinte rokonszenvét, amellyel a baráti és szövetséges államok képviselői iránt viseltetik.

Mihályfy Emil utolsó útja

Az őszinte részvét és a mély gyász impozáns megnyilvánulása közepette ment végbe szerdán délután Mihályfy Emil, közbecsült terménykereskedő, a magyar dalkultúra és a bánsági magyar társadalom lelkes tagjának temetése. A gyárvárosi katolikus temetőben sok százan gyűltek egybe, hogy utolsó útjára kísérjék ezt a talpig becsületes férfiút. A temesvári tőzsde és a gabonakereskedelem reprezentánsai Jonasiu Titu tőzsdeelnök vezetésével testületileg jelentek meg, a temesvári daleygesületek küldöttségei, a Prochaska-malom tisztviselői kara Prochaska Oszkár vezetésével, a magyar társadalom sok számottevő tagja, a barátok és tisztelők nagy serege, amelyen meghatva állta körül a koporsót, amelyet a koszorúk sokasága borított. A filharmóniai daleyget, amelynek az elhunyt gyönyörű hangú éneke és agilis vezetőségi tagja volt, az egyleti zászló alatt testületileg jelent meg. A kápolna előtt öt órakor kezdődött a gyászszertartás, amelyet Rech K. Géza apát-plébános végzett Wittmann Pál kántor segédletével. Utána a bánsági daloskerület, nevében Takács Kálmán mondott megható búcsúszót, majd a Filharmónia gyászdalet adott elő. Jonasiu Titu ezután a tőzsde és a terménykereskedők nevében mondott szívből jövő búcsúszót. A sírnál a Filharmónia megbízásából Braun Dezső, a jóbarátok nevében pedig Gokler Gyula vettek búcsút a drága halottól. A Filharmónia végül elénekelt a Miért haltál? kezdetű gyászdalet, Rech K. Géza plébános utolsó bensőséges imát mondott, majd leengedték a koporsót a sírba és tompán hullottak a göröngyök a legjobb, legdelektabb emberek egyikének örök pihenőhelyére.

Miron Cristea pátriárka-miniszterelnök külföldre utaztában rövid ideig Temesváron tartózkodott

A királyi helytartó és a hatóságok fejei megjelentek az állomáson a kormányelnök üdvözlésére

Bucurestiből jelentik: Ma reggel a tízórási expressz Miron Cristea pátriárka-miniszterelnök Dél-Franciaországba utazott. A miniszterelnök tiszteletére a pályaudvaron megjelentek a kormány tagjai és a főváros polgármestere. A kormányelnök Moldovan Beniamin, Plesteanu és Emilian egyházi tanácsosok társaságában érkezett az északi pályaudvarra. Utjára dr. Baltaceanu kezelőorvosa, Mihail Brosu meghatalmazott miniszter és Emilian Targovisteanu kísérik el.

A hivatalos lap mai száma közli azt a királyi dekrétumot, amelynek alapján Miron Cristea pátriárka-miniszterelnöknek február 22-től szabadságot engedélyeztek.

A Simlon, amelyen a kormány feje utazik, szerda este hét óra 37 perckor futott be a temesvári jözeffvárosi pályaudvarra. Temesvár város lakossága, élén a hatóságok vezetőivel, nagy számban jelentek meg a pályaudvaron, ezzel is kifejezésre juttatva a pátriárka-miniszterelnök iránti ragaszkodását. Ott volt többek között dr. Marta Alexandru királyi helytartó, Dragalina Corneli tábornok, hadosztályparancsnok, Ciune Gheorghe helytartósági vezértitkár, Praporgescu

ezredes, megyei prefektus, Tieran Emil dr. főpolgármester, továbbá a temesvári egyházak vezetői és még sokan mások. A miniszterelnököt, aki a Simplonhoz csatolt szalónkocsiban utazott, a tömeg lelkes éljenzéssel üdvözölt. Gyengélkedésére való tekintettel a görög keleti egyház és a kormány feje nem szállt ki a szalónkocsiból, hanem annak ablakában állva, mosolyogva fogadta a tömeg lelkes magatartását. Közben dr. Marta Alexandru királyi helytartó, Dragalina tábornok-hadosztályparancsnok, Pacha Agoston megyéspüspök és Tieran dr. főpolgármester felszálltak a különkocsiba, ahol üdvözölték a pátriárka-miniszterelnököt. Felszállt még a szalónkocsiba Morariu Alexandru dr. közjegyző, a közjegyzői kamara dékánja és Rusu Titus dr. orvos, akik rokoniak a miniszterelnöknek. Miron Cristea dr. köszönetet mondott a szép fogadtatásért. Többek között kijelentette, hogy már két éve nem volt szabadságon, miután pedig most szülőségét érzi a pihenésnek, üdülésre utazik. A temesvári hatóságok fejei jó utat kívántak a miniszterelnöknek és a Simplon néhány perc múlva tovább folytatta útját.

Elvi jelentőségű döntéssel a törvényszék egy temesvári gyár közel három milliós birságát törölte

A temesvári Vulcan gummiáru gyár telépén az elmúlt évben május 24-én megjelentek a pénzügyigazgatóság közegei, akik úgy találták, hogy a forgalmi adó befizetésénél kihágás történt. Erről jegyzőkönyvet készítettek és a Vulcan gyárra két millió 880 450 lei birságot róttak ki. Az egyik párisi gummiáru cég ugyanis gummiáru előállításával bízza meg a Vulcan gyárat, amelynek készítményeit azután a párisi cég romániai képviselője, Espersid János hozta forgalomba. A pénzügyigazgatóság közegei azt kifogásolták, hogy a forgalmi adót a gyár által számlázott összegek után fizették be és nem azon ár után, amelyet a gummiáru forgalombahozatalával elérnek. A pénzügyigazgatóság arra az álláspontra helyezkedett, hogy Espersid a Vulcan gyár bizományosa, tehát a Vulcan, va-

lamint a gummiáru vezérképviselő tulajdonképpen egy vállalat. A büntető jegyzőkönyvet a pénzügyminiszterium jóváhagyta, de úgy a Vulcan gyár, mint Espersid leebbeztetést jelentettek be. A tárgyaláson Tenchea Ioan dr. ügyvéd kifejtette, hogy a gyár és Espersid János nem foghatók egy kalap alá, mert Espersid a gyár egyik vevője, akinek Bucurestiben bejegyzett egyéni cége van. Azután a forgalmi adóra vonatkozó törvény negyedik szakasza alapján arra hivatkozott, hogy a forgalmi adót a gyár által számlázott összegek után kell fizetnie és ezért a büntetés törlesztését kérte. A törvényszék helyt adott az érveknek, semmisnek jelentette ki a jegyzőkönyvet és törölte a gyárvállalatra kirót két millió 880.450 leies büntetést.

A női szívek Napoleonja hódításaihoz lopással teremtette elő a pénzt

Valeanu Napoleon huszonnégy éves fiatal ember nyilván nagy Napoleon hódításait tartotta szem előtt, amikor elhatározta, hogy a francia császár nyomdokain haladva ő is hódításokkal fogja megédesíteni életét. Valeanu Napoleon azonban csak női szíveket akart meghódítani és ezért bárénekes lett. Hogy volt e ezen a téren sikere vagy sem, az nem derült ki az elene készített vádiratból, de valószínűleg a nők meghódítására folytatott harc, mint Napoleon hadjáratai is, sok pénzbe kerültek és ezért a vádirat szerint Valeanu Napoleon egyszerűen más hölgyekhez nyúlt és lopott. Azzal valódiak, hogy 1937-ben Temesvártól több tí-

fikot károsított meg kisebb nagyobb összeggel. Valeanu vásárlás ürügye alatt tért be a dohány tőzsdébe és miatta kiszolgálták, ugyezen elémelte a keze ügyébe akadt bolygeket. Egyes szer azonban eléteitette, hogy az egyik trafikosnál már járt és másodszer már nem volt szerencséje. A trafikos felismerte és átadta a rendőrségnek. Újéveben a temesvári törvényszék tegnapra tüzte ki a tárgyalást, amely azonban elmaradt. Időközben ugyanis a perrendtartás értelmében a lopások a járásbíróság háskörébe kerültek és így a „csafát veszíteli” Napoleon nem a történelem, hanem a járásbíróság előtt fog felelni tetteiért.

Templomi hangverseny keretében mutatkoznak be a temesvári református kántori állásra pályázók

A temesvári református egyház, — mint közöltük, — vasárnap választja meg kántorát. Összesen nyolcan adták be pályázatukat. A pályázók legnagyobb része kántortanító, de van közöttük önálló kántor is. A pályázók, a beérkezési sorrend szerint a következők: Hirsch József aradi, Kinda György erdőszentgyörgyi kántor, Nagy Mihály csokalyi (biharmergyei), Puy Géza avasujvárosi (szatmármegyeyi), Bondár András vadászi (aradmergyeyi), Zöld István hegyközujlaki (biharmergyeyi), Korsós Péter várvári, Zöld Zoltán nagykarolyi (szilágymergyeyi) kántortanító. Egy pályázat szabálytalan és így hét érvényes pályázó van, akik közül előreláthatólag ha-

tan vesznek részt a választás előtti próbaszereplésen. A presbiterium a beküldött darabok alapján össze állította a programot és a sorrendet sorshúzással állapította meg. A közös darabot a bírálóbizottság közvetlenül a szereplés előtt fogja kijelölni. A bejelentett darabokból előre is megállapítható, hogy a bemutatkozás valóságos hangverseny lesz, annál inkább, mert a pályázók között több kiváló énekes zenész, sőt zeneszerző is van, akik műveikkel országos pályázatokon díjazták nyertek. A hangverseny délután öt órakor kezdődik és részvételre a műsor megváltása jogosít.

Bemutakozott az új magyar kormány és betervezte a zsidótörvény javaslatot

Nyilatkozott Teleky gróf miniszterelnök a földreform javaslatról, Békét hirdet a szomszéd államok felé és a kisebbségi jog elismerését kéri

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház nagy érdeklődéssel fogadta mai ülésén a Teleky-kormány bemutatkozását. A képviselők majdnem valamennyien megjelentek az ülésen, nagyrésztük fekete ruhában volt és a karzatok is zsúfolásig megteltek, az országház előtt is nagy tömeg várakozott az eseményekre. Pontban tíz órakor szólaltak meg a csengők, Darányi Kálmán elfoglalta helyét és több kisebb bejelentést tett. Eközben érkezett meg a terebe Imrédy Béla volt miniszterelnök, akit a kormány-párt tagjai helyükről felemelkedve fogadtak és akit még az ellenzéki oldal is sokan hosszantartó ünneplésben részesítettek. Az elnök ezután felolvasta az Imrédy-kormány felmentéséről szóló és a Teleky-kormány kinevezéséről intézkedő kormányzói káziát. Ezt követően felnyitott a baloldali szárnyas ajtó és Putnoky Móric háznagy vezetésével megjelentek az új kormány tagjai, élükön gróf Teleky Pál miniszterelnökkel. A miniszterek elfoglalták helyüket és Teleky miniszterelnök szólásra emelkedett, hogy elmondja programbeszédét.

A KÖZVÉLEMÉNY REFORMOKAT KIVÁN

— Az a pillanat, amely már több kormányválság alkalmával kísértett, most bekövetkezett, át kell vennem a kormány vezetését — kezdte meg beszédét a magyar kormány új elnöke. —

A miniszterelnök a földreformról és a zsidótörvényről

— Az előző kormány által betervezett törvényjavaslatokat fenntartom. Arról a két törvényjavaslatról, amely olyan rendkívüli érdeklődés középpontjában áll, ezúttal külön is meg kell emlékezni. A zsidó törvényjavaslat tárgyalásra készen áll, míg a földbirtokpolitikai reformról szóló törvényjavaslat napok mulva kerül tárgyalás alá. Senki se gondolja, hogy az olyan törvénytervezet, mint a zsidók társadalmi térfoglalásának korlátozásáról szóló javaslat keresztül vitele nem fájdalmas processzus. De a nemzet érdekében tenni kell valamit és pedig súlyos lépésekre kell elhatároznia magát a nemzetnek. Az egyénekre vonatkozólag súlyosak az intézkedések, de súlyosak a gazdaságra vonatkozólag is.

Ne gondolja azonban senki, hogy ez a törvény külföldi, vagy német nyomásra keletkezett.

Ez a nemzet évszázadokon át a maga lábán járt és tovább is kell, hogy így járjon. Azonban Magyarország közvéleményére nem maradhatott hatástalan az, amit tőlünk nyugatra és körülöttünk több helyen történik. Nálunk a helyzet azonban még súlyosabb talán, mint máshol. Súlyos követelések kívánják, hogy pontot tegyünk az eddigi helyzetre, mert egyik állam sincs olyan helyzetben, mint mi. Nálunk a zsidók térfoglalásának számaránya olyan nagy, amilyen a tőlünk keletre eső országokban sem, de viszont eddig úgy bántunk velük, mint ahogy a nyugati államokban sem. Átszötték a nemzet testét nem any-

Alkotmány-ünnep

Az egész országban nagy előkészületeket tesznek február 27-ének, az új alkotmány életbeléptetése első évfordulójának megünneplésére. Ezen a napon a közhivatalokban nem dolgoznak és az iskolákban nem lesz előadás. A bíróságoknál szintén szünet van. Az ezen napra kitűzött tárgyalások elmaradnak és hivatalból új határnapot tűznek ki, melyre az érdekelteket megidézlik. Az ülések egész nap zárva tartanak. Dél előtt tizenegy órakor valamennyi egyház templomában hálaadó istentiszteleteket tartanak. A délelőtti folyamán az iskolákban ünnepélyeket rendeznek, amelyeken egy-egy tanár méltatja az új alkotmányt. Este kilenc órakor a városi színházban a hazafias egyesületek és a középiskolák műsoros estélyt rendeznek. Hétfőn, február 27-én Gyulafehérvártól országos nagygyűlést rendeznek, amelyre az ország valamennyi megyéjéből ingyen szállítják a résztvevőket. Temesmegyéből hat, Aradmegyéből pedig nyolc vasúti kocsi utaznak a gyűlés résztvevői. Oravica, Resica, Karánsebes és Lugos városok résztvevőit ugyancsak különvonat viszi el Gyulafehérvárra. A nagygyűlésen a temesi helytartóság egy szónoka is mond beszédét.

A miniszterelnök történelmi visszapiantásokat vetett az elmúlt tizenéves évre, mert annak, — mondotta — akit arra hívtak, hogy vezessen, messzire kell visszatekinteni a történelemben, mert cselekedetei és szellemének irányelvei csak így maradhatnak történelmi. Hosszabb történelmi visszapiantások keretében vizsgálta a bizonytalanságot, amelyben jelenleg Magyarország és az egész világ él. Majd a következőket mondotta:

— Azzal a ténnyel, hogy

én a politikai keretben sem változtattam

és hogy így vettem át most a kormányzást, azt bizonyítja, hogy nem kívántam oportunista lenni. Minden a közvéleménytől függ, de szeretném tisztázni, hogy tulajdonképpen mi is a közvélemény. Mert szerintem nem az ucca jelenti a közvéleményt, hanem a magyar keresztény társadalom sok meggondolt férfija, sok komoly munkára törekvő ifja. A közvélemény pedig ma gyors fejlődést és messzemenő radikális reformokat kíván. Ezután a kor követelményei által sürgetett reformokról beszélt és kifejtette, hogy ma az államnak sok olyan feladatot kell átvenni, amely régebben nem hárult az államra. Ez teszi ma súlyossá minden kormány feladatát. Beszédének későbbi részében a következőket mondotta:

nyira vérrel, de ami ennél sokkal nagyobb baj, idegen gondlattal és szellemmel is. Mindenki tudja, hogy én ezt a nézetet nemcsak most valom, hanem már régen hangoztattam és már akkor is kértem, hogy a zsidók maguk vessenek véget fajtestvéreik keleti beözönlésének. És most a nemzeti akarat ebben az irányban olyan erősen nyilvánul meg, hogy azt nem lehet enyhíteni. Kijelentem, hogy a törvényjavaslat egyes részleteiről lehet vitatkozni, még pedig úgy enyhítő, mint szigorító irányban.

A másik törvénytervezet a földreform.

Ezt, mint a társadalom természetes folyamatát kell szemlélni, de fontos gazdasági probléma is és ezért azzal a higgadt józansággal kell ezt elbírálni, amilyenl az ilyen kérdéseket mindig szokták. Meggyőződésem szerint a törvényjavaslat a társadalmi folyamatot a körülményeihez és a lehetőségekhez képest helyes csatornába fogja levelezni. De amíg annak, akit a javaslat sújt, meg kell érteni, hogy a nemzetnek és a társadalomnak hoz áldozatot, épp úgy meg kell értenie annak is, aki a földet kapja, hogy nem ő maga kapja a földet, hanem a társadalom és hogy ő inkább csak kötelezettségeket kap.

Kedvezően fogadták a miniszterelnök bemutatkozását

Ezután ismét a belpolitikai kérdések tárgyalására tért át és kérte a közvéleményt, hogy szűnjön meg végre a mindenfelé áradó személyes hajszja. Értse meg mindenki, hogy most csak kéri ezt, de ha kell majd követelni fogja. Ez is hozzátartozik a közélet megtisztulásához. Teleky Pál gróf beszédét a Ház minden oldalán nagy tapsal és éljenzéssel fogadták.

Darányi elnök bejelentette, hogy a miniszterelnök kérésének megfelelően törlik az eddig bejegyzett interpellációkat. Rövid időre szünetet rendeltek el, majd az ülés megnyitása után Makray János előadó betervezte a képviselőház egyesített bizottságának jelentését a zsidó törvényjavaslat ügyében és kérte a sürgősség kimondását. Utána a kormánynyilatkozat feletti vita kezdődött meg. Rácz Jenő volt honvédelmi miniszter pártjának, a kormánypártnak bizalmáról és teljes támogatásáról biztosította a kormányt. Kornis Gyula kijelenti, hogy örömmel vette tudomásul a miniszterelnök beszédének minden egyes pontját. Eckhardt Tibor a független kiszegzspárt vezére kijelentette, hogy örömmel hallotta a miniszterelnök nyilatkozatában, hogy ő is a népi politika folytatását tartja a kormány feladatának és ebben a pártja mindenkori támogatója lesz.



NORMÁLIS VISZONY MAGYARORSZÁG ÉS ROMÁNIA KÖZÖTT

Teleky Pál gróf ezután más, kisebb jelentőségű törvényjavaslatokra tért ki, majd röviden ismertette a kormány külpolitikai programját is. Kijelentette, hogy amint a belpolitikai kérdésekben, úgy a külpolitikában is azonos vonalon akar maradni az új kormány az előző kormányok külpolitikai irányával.

— A külföld előtt kézzel foghatóan megbizonyítottuk, hogy óvatos céltudatossággal és egyenes vonalon vezetjük a külpolitikát.

A béke fenntartásához és az evolúció útján való kiépítéshez mindig ragaszkodunk

és továbbra is ragaszkodunk. Ebben a törekvéseinkben elsősorban a tengely hatalmaira támaszkodunk. A két nagyhatalom megrendíthetetlen szilárd összefogása lehetetlenné teszi azt, hogy váratlan meglepetések érjék az európai államokat. Közismert, hogy Magyarország régen tartja fenn meleg baráti kapcsolatát ezzel a két nagyhatalommal.

— Jugoszláviával, Romániával és Csehszaggal szemben is békés célkitűzéseink vannak. Kijelentem, hogy nagy meglepéssel olvastam Gafencu román külügyminiszternek Románia szomszédaira vonatkozó kijelentéseit és azt remélem, hogy Románia új kisebbségi politikáját ő gyors ütemben fogja megvalósítani és az ígéretek rövidesen teljesíti, nem úgy, mint az előző kormányok tették. Ez biztosítaná a két szomszéd ország részére a normális viszony kiterjesztését. Bizonyos megértést kezdünk tapasztalni Csehszág részéről is.

A magyar kormány mindig kész arra, hogy a dunai államokkal tárgyalásba bocsátkozzék, viszonyának megjavítása érdekében.

Főleg a kisebbségi kérdés az, amit fontosnak tartunk. Minden állam maga fogja a legjobban megítélni tudni, hogy mikor találja az időpontot a tárgyalásokra a legjobban megérettnek. Magyarország külpolitikája teljesen kiegyensúlyozott, szilárd alapon nyugszik. Ezért eltökélt szándékunk az, a kipróbált és bevált vágányokon továbbvezetni.

Bobory György napirendi indítványa értelmében a képviselőház holnap tartja legközelebbi ülését.

POLITIKUSOK VELEMÉNYE TELEKY BESZÉDERŐL

Az Esti Kurir Teleky Pál gróf bemutatkozó beszédével kapcsolatban több politikus véleményét kérte ki. Bethlen István gróf azt válaszolta, hogy felfogását az új kormányról már elmondotta a Corriera della Sera munkatársának. Meggyőződése, hogy ha Teleky annak a hangnemen értelmeben fog cselekedni, amelyben beszélt, úgy missziója sikerrel jár.

Sztranyavszky Sándor volt belügyminiszter a következőket mondotta: Rokonszenves amit mondott, rokonszenves, aki mondta és rokonszenves, ahogyan mondta.

Jól esett egy igaz magyar ember igaz beszédét hallgatni.

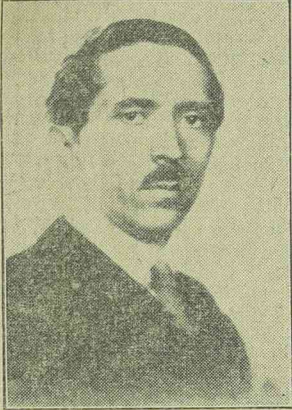
Sigray Antal gróf kijelentette, hogy olyan európai látókörű politikus, amilyen a miniszterelnök, programjára a világok ellenére is ráírt saját egyéniségének magas kultúrájú bélyegét. Szerinte nyugalommal lehet várni a további fejleményeket.

Friedrich István hangsúlyozta, hogy a beszéd

lényegesen jobb atmoszférát teremt a további politikai helyzetben.

A sajtó hivatásáról

beszél a Balkán-szövetség sajtókonferenciáján Titeanu Eugen sajtóminiszter, Ritkán hallottunk felelős állásban lévő személytől ilyen nyílt, őszinte és férfias beszédet. Titeanu, aki a miniszteri székben is megmaradt újságírónak, világosan megmondotta, hogy a nemzetközi hírszolgálat nem lehet tőzsdepánik játékszere, sem pedig a szenzációhajhászás eszköze. De nem lehet a sajtó a diplomáciai intrika eszköze sem. A sajtónak óvakodnia kell attól, hogy a hamis ellensé-



geskedés légkörét táplálja és világosan kell a valóságot közvetíteni. Csak ilyen módszerekkel valósítható meg a kölcsönös megbecsülés légköre, amelyre minden népnek joga és szüksége van. Ezek egyenes és megzavartatandó szavak, méltóak Titeanu miniszterhez, ehhez a fiatal, modern gondolkodású államférfihoz, akit a legfelsőbb helyről aláhulló bizalom az ország közvéleményének az irányítására kiszemelt. A sajtóminisztert a közvélemény irányításánál egyetlen szempont vezeti: meg kell írni a valóságot. Nem szépitni és nem torzítani, hanem úgy adni a történéseket, amint azok megtörténtek. A közönység elég érett és intelligens ahhoz, hogy megértse és megítélje az eseményeket, felesleges bármit is eltitkolni előle. És azt is csak helyeseltjük, hogy Titeanu Eugen elítéli azt a sajtót, amely a politikai és diplomáciai intrika szolgálataiba szegődik, hogy ilyen módon elősegítse a lelkek megmérgezését. Valóban becstelenségszerűnek ez nem lehet hivatása, ettől minden komoly és az írást szerető újságíró távol áll. A sajtónak a megértést és kölcsönös megbecsülést kell szolgálnia minden hatalmával, lelkesedésével, felkészültségével és a tömegekre gyakorolt hatalmával. És itt a többségi és kisebbségi sajtónak találkoznia kell. Ez az a közös front, ahol nem lehet véleményeltérés és külön út, hiszen minden újságnak — bármilyen nyelven is jelenjék meg — csak az lehet a célja, hogy a maga súlyával elősegítse a fejlődést, a konszolidációt, a békét. Titeanu sajtóminiszter a béke útja felé irányítja a sajtót, aminek számtalanszor adta már jelét. Ebben a törekvésében magától tudhatja a kisebbségi sajtót is.

Egyedülálló gesztusról

olvasunk a Hivatalos Lap legutóbbi számában. A törvényrendeletek sorában szerényen meghúzódik egy néhány soros rendelet, amely közli, hogy az állam a legrégibb, ma is megjelenő Gazeta Transsylvaniai című lapnak épületet adományoz, hogy abban szerkesztőségét, kiadóhivatalát és nyomdáját elhelyezhesse. Az épületet a lapvállalat nem terhelheti meg, el nem adhatja és átalakításokat is csak belügyminiszteri engedéllyel végezhet. Ha az újság megszűnnék, a ház az állam tulajdonába száll vissza. A gesztus szép, szokatlanul is minősíthető és inkább kegyeleti, mint gyakorlati értéke van, mert a százket esztendő Gazeta Transsylvaniai mint újság elvesztette jelentőségét. Valamikor vezető orgánum volt, ma pedig csupán Brassó környékének helyi újságja, amely alig képes fenntartani magát és a vezető nagy román lapokkal folytatott versenyben alul maradt. Ennek az öreg lapnak inkább a multja jelentős, mint a jelenje. Az elmúlt század közepén és végén is a román nemzeti szellem erős vára volt és a román vállalatok, pénzintézetek, részvénytársaságok, sőt magánosok a maguk gazdasági segítségével állandóan táplálták a lap lángját, hogy az pillanatig se aludjék ki. Csak ezzel magyarázható, hogy a Gazeta Transsylvaniai hasábjain találkoztak mindenkoron a legjobb nevé írók és újságírók és hogy a nemzeti öntudat szikráját ez az újság lob-

Grippa, Hülés és Nevralgiák ellen

JAWOL

Az angol királyi pár amerikai utazásának hatalmas előkészületei, nagy jelentősége és apró gondjai

Londonból jelentik: Az angol királyi pár amerikai utazása csak júliusban esedékes, de a történelmi esemény előkészületei már javában folynak. Ez az

első eset, hogy a Birodalom uralkodója hitvesével meglátogatja az Egyesült Államokat

és ez a tény egymagában számtalan meggondolást tesz szükségessé. London hölgyei lázban égve várják, hogy milyen toalettetek visz magával Erzsébet királyné tengerentuli útjára. Egyelőre csak annyit tudnak, hogy már

kiválasztotta és megrendelte garderóbját, sőt London két legelőkelőbb divatszalonja már teljes gőzzel dolgozik. A részleteket még sűrű homály fedi, de annyi bizonyos, hogy egészen új divatszint, egy megleghatású szürke tónust kreált Amerika számára.

Miután a királyi pár utazása miatt a nagy nyári szezon május helyett márciusban kezdődik, így a hölgyeknek már készen kell lenniük toalettjeikkel, mielőtt tudnák, hogy milyen divatot diktál a királyné. Feltételezhető, hogy a kipróbált divat-kémszervezet

még idejekorán ellesi a titkokat.

AZ ANGOL ADMIRALITÁS DIVATPROBLÉMAJA

Divatgondokkal küszködik — bármilyen szokatlan gondolat — a brit tengernagyi hivatal is. Milyen színbe öltöztessék a jó öreg „Repulse“-t, a hatalmas páncéloscirkálót, amikor majd a királyi párral fedelzetén átszeli az Óceánt? Az angol hadihajóknak tudniillik

két különböző színük van.

Egy komorabb, sötétebb szürke, melyet az angliai időjárásnak megfelelőleg a szigetországot védő Homefleet visel és a Földközi tenger derűsebb légköréhez alkalmazkodó világosszürke, a mediterrán flotta hagyományos színe.

Amerikai tapintatlanságok

Súlyos gondokat okoznak a látogatással összefüggő etikettkérdések. Az amerikaiak csodálják és bizonyos mértékben irigylik az angol hagyományokat, de hiányzik az ehhez való igazi érték, nincsenek is teljesen tisztában a brit uralkodópár angliai helyzetével. Megtörtént, hogy egy minapi sajtókonferencián Rooseveltet megkérdezték az újságírók, hogy

hol és mikor fognak intetrit kapni a királytól és a királynétől.

Roosevelt ingerülten válaszolt:

— Ha az angol nép ilyen kérdésekről tudomást szerez, nehéz lesz rábírom a királyt és a királynét, hogy egyáltalán Amerikába jöjjenek.

Az angol nép nemcsak erről, hanem egyébről is tudomást szerzett. Angliában a királyi pár fenekelt személye minden kritikán fölüli áll és nincs az a vörös herceparki szónok, aki bírálni merné a korona viselőjét.

Az amerikaiak ezt nem szótkák meg, nem is értik és egész sereg amerikai lap mindenféle megjegyzést tesz

a látogatásokkal kapcsolatban. Többek között melegen ajánlják a királynak és a királynénak, hogy mielőtt útnak indulnának, béküljenek ki rokonaikkal, „Edward-dal és Valy-val“, különben a windsori hercegnő nagyszámu amerikai tisztelői nem fogják őket szívesen látni. Más lapok viszont politikai propagandát gyánitanak a királylátogatás mögött és ova intik a koronás

bantotta fel állandóan. Ma már a Gazeta Transsylvaniai nem más, mint élő újságmúzeum, de mi tanulhatunk a történetéből, miként sohasem szegényen mástul tanulni. Ez a lap megmutatta, hogy mit teremthet az áldozatkétség és arra is tanít, hogy egy nemzet életében, fejlődésében,

A Repulse ezidőszerint a honi flottához tartozik és így tulajdonképpen sötétszürke illetné meg, viszont a világosabb tónus tetszetősebb. Amikor a Repulse 1925-ben a velszi herceget (a későbbi VIII. Edvárd királyt) vitte a nagy birodalmi körutra, az eragadtatott leírások szerint gyémántokkal teletűzdelt hatalmas ezüsthálhoz hasonlított. Ez az ezüsthál, bár a maga

32.000 tonnájával a brit flotta egyik legnagyobb egysége,

de nem tartozik a legújabb hadihajók közé. A világháború alatt építették és mint az akkori hájóépítészlet csodáját 1916-ban bocsátották vízre. Nemrégiben óriási költségekkel újja építették és ma

megint olyan modern, mint születésekor volt.

Ez az átalakítás három évig tartott és az angol adófizetőknek másfél millió fontjába került. Szép összeget fog igénybevenni a hajó már folyamatosan lévő új berendezése. Ugy a királyi pár, mint a nagyszámu kíséret

fényűzően berendezett lakosztályokat

kap. A király és a királyné apartmánjai bármiféle palota díszére válnának, a fogadótermek berendezését valóban királyi kastélyokból kölcsönzik.

Régebben, ha egy-egy hadihajó királyi utast vitt, szükségessé vált az eredeti felszerelés teljes eltávolítása. A „Repulse“ olyan hatalmas, hogy a belső átépítés ellenére

egyetlen ágyuját sem kell feláldoznia.

Igy teljes hadiszerében, hat 37,5 cm-es ágyujával és mintaszerűen felszerelt légeihárító ütegeivel indul el az új világ felé. Az angol királyi pár a szó szoros értelmében a brit ágyuk védelme alatt kél át az Óceánon.

vendégeket: tartózkodjanak minden agitációtól.

Az angolok persze jól tudják, hogy az amerikai népnek, mely ma érzelmileg közelebb áll Angliához, mint valaha, semmi köze az ilyen csodabogarakhöz, de azért

bosszankodnak a tapintatlanságok miatt.

A legkellemetlenebbül hat egyes tengerentuli lapok kedélyes bizalmaskodása, mellyel a királyi párt kezelik. Így például a legelterjedtebb hetilap, a Saturday Evening Post öfelsegeikről, mint Bertről és Bettyről beszél. A Fehér Ház persze nehéz helyzetben van, miután az amerikai sajtószabadság még a legkisebb hatósági nyomást sem tűrné el. Viszont annál erősebb előkészületek folynak,

a királyi pár személyi biztonságának védelmére.

A Scotland Yard máris átküldte néhány kiváló-ságát USA-ban, de ez még csak a kezdet. Minél jobban közeledik a junius, annál jobban kiépül majd az angol és amerikai rendőrség ezer részletre kiterjedő együttműködése.

Az amerikai nép túlyomó többsége tisztelttel és lelkesedéssel várja az óvilág testvérdemokráciájának koronás urát, az angol nép pedig teljes mértékben átérzi a királyi ut

küldetés-jellegét.

A látogatás nyomán a világ két leghatalmasabb birodalmának baráti együttműködése kétségtelenül még jobban kiépül.

Ráskay László.

történelmének kialakulásában és jövőjének irányításában milyen döntő tényező a sajtó. Természetesen csak olyan sajtóról lehet szó, amely öntudatosan és céltudatosan áll egy eszme szolgálatában és amelynek hasábjain az igazságért harcognak a toll elhivatott munkásai.

FIGYELEM!

Csütörtökön utoljára látható 3, 5, 7, 9.15 órákor

SCALA

A hófehérke és a hét törpe

Pénteken zene-tilalom miatt nincs előadás!

Vonat, amely csak tengerentuli utast visz magával

Párisból indul a „Newyork” vonat, melyen luxusutasok, turisták és kivándorlók vesznek búcsút Európától

Párisból jelentik. Annyit beszélnek, annyit írnak kivándorlásról, beutazási engedélyről, vizumról ma már az egész világon, hogy gondoltuk, talán érdekes lesz megnézni: hogy indul egy ilyen vonat, amely csupa tengerentuli utast visz magával? Mert a tengeri utazás nem a kikötőben kezdődik, hanem már Párisban: különvonat viszi az utasokat Le Havre-ba vagy Cherbourgba, a két nagy francia kikötőbe, amelyből nemcsak a hatalmas francia óceánjárók indulnak el, hanem, amelyet vagy az egyiket, vagy a másikat, érinteni szoktak az amerikai, angol, német és holland hajóstársaságok hajói is. Az ilyen vonaton nincs más utas, csak az, aki át akar kelni az óceánon és ezek a különvonatok, amelyeknek az utiköltése többnyire benne van foglalva a hajóteryárába: megállás nélkül teszik meg az utat Párisból a kikötővárosig.

Le Havre és Cherbourg felé a Saint-Lazare pályaudvarról kell elutazni. Ezen a szép nagy pályaudvaron egymás mellett áll az indulásra kész többi vonat, mindegyik előtt vörös-betűs, hatalmas fehér táblák, a csábitó városnevekkel, ahová igyekeznek: „Rouen-ba”, „Versailles-ba”. A kikötőbe készülő különvonat előtt ez a tábla áll: „New Yorkba”. Nem az van ráírva: „Le Havre-ba”, vagy „Cherbourgba”, — hanem ez: „New-Yorkba”: a kikötőváros neve csak egy sokkal kisebb táblán áll, alatta.

A vasúti Perron kis vasajtaja előtt nemcsak a vasúti alkalmazott, hanem a hajóstársaság ellenőre is megnézi a jegyeket; a hajóstársaság tengerészspakás megbízottai igazítják utba az érkezőket. A Perron vaskerítése előtt nagy csoportosulás; ezek azonban nem utasok, nem is hozzátartozók: hosszú emberson áll és várja, hogy sor kerüljön rá. Egy asztalka felé igyekeznek ezek, amely mögött a francia posta két magasrangú tisztviselője áll és sorra veszi a jelentkezőket: mindenki levelet, vagy kis csomagot szorongat a kezében, itt kell átadni, hogy még elérje a hajót. Valami rendkívül csekély pótdíjat kell mindegyikért fizetni, amelynek a nagysága a küldemény súlyától függ: egy közönséges levél pótdíja 25 centime. Mindez zaj nélkül és példátlan gyorsasággal folyik le; öt perccel a vonat indulása előtt még átvesznek leveleket, csomagokat. A franciák remekül szerveznek, csak csendben.

Kezdenek gyülekezni az utasok. Általában azt a megfigyelést tettük, hogy nem érkeznek korábban, mintha csak egy napra utaznának, a közelbe és mint a szomszéd városba induló vonatoknál, még a New-Yorkba indulónál is vannak, akik az utolsó pillanatban érkeznek, rengeteg podgyással. Sietni ugyanis nem kell; a helye mindenkinek előre ki van jelölve és le van foglalva, — nem kell tehát félni attól, hogy elveszik előle. Ez a vonat egy másod-, sőt harmadrendű hajó indulásához szállítja az utasokat és mint a hajóstársaság tisztviselői közlik velünk, minden hely le van foglalva rajta, mert a hajók még a máskor annyira kedvezőtlenebb

téli időszakban is majdnem zszofolva indulnak Amerika felé. Szándékosan választottuk az ilyen kisebb hajóhoz induló vonatot, mert a luxusgözösök közönsége mindig ugyanaz, — legalább is külsőleg.

Este van, az elutazás, a hajót, a tenger, Amerika izgalmát még fokozza az esti sötétség és a távolról felvillanó piros meg zöld vasúti jelzőlámpák ingerlő fénye. A vonat tíz kocsi-ból áll és egy hatalmas mozdony van előtte, két rövid, tömpe kéménnyel. Nyolc órákor fog elindulni, tizenegykor megérkezni, de étkezőkocsi nincs hozzákapcsolva: aki ezzel utazik, annak már délután hatkor kellett megvacsorálnia.

A vonat, ahogy a Perronon elsétalunk előtte, olajbogyó-zöldre lakkozott masszív szalonkocsival kezdődik: kényelmes szalonok, csipkével díszített bársony karosszékek, közöttük tompa lakkos asztalka, külön helyiség a podgyásoknak; ragyogó kis kétágu csillárok a mahagóni

mennyezetben. A következő kocsik: elegáns, szélesülékes elsőosztályú vagonok, az ülések között kényelmes kartámlák, csipkedíszítés. Hatan egy fülkében. Vasúti világítás, új vilanykörték. Azután közönséges másodosztályú kocsik, nyolcan egy fülkében, kartámla nincs, a mennyezetet kiégett körték pislákolnak. Minél jobban közeledünk a lokomotív felé, annál szerényebb a vonat, annál többen vannak rajta, annál szegényebbek. Rengeteg az utas, — de semmi ahhoz képest, hogy milyen rengeteg podgyász. (Pedig csak kizárólagokról lehet szó, mert a máhát a hajóstársaság már előbb elszállítja a kikötőbe.) A podgyászhalók a roskadásig tele, csoda, hogy le nem szakadnak. A folyosókon egy lépést sem lehet tenni a podgyászeletektől és mire elindul a vonat, még a kocsik ajtajait is elbarrikádozzák. Tarka hangzavar, minden nyelven hallani beszélni. A beszélgetéseknek két témájuk van: a tervezgetés és a búcsú.

De amikor az indulás percében, lassan megmozdulnak a kocsik és a vonat zajtalanul kigördül, kevés látszik a búcsu meghatottságából. Ha ilyen szerény benyomásból messzemenő dolgokra lehet következtetni: akkor rosszul állhat Európa. Mert azok közül, akik most elindultak Amerika felé, nem könnyezett senki.

Azok sirtak, akik ittmaradtak.

Ruttkay György.

MEGHAL AZ AZ ORSZÁG, AHOL AZ ANYÁK NEM SZÜLNEK FRANCIAORSZÁG JAJKIÁLTÁSA. — MI A FRANCIA NÉPSZAPORULAT CSÖKKENÉSÉNEK OKA

Párisból jelentik: Herriot, a francia képviselőház nagynevű elnöke nyitotta meg a Népesedési Liga nagygyűlését. Megnyitójában ejtette ki ezeket a súlyos szavakat:

— Ha ez így megy tovább, a népesség hanyatlásával Franciaország halálra van ítélve! Nincs más választásunk! Vagy szaporodunk, vagy meg kell halnunk!

A francia polgárok és közeleti tekintélyek a XIX. század elején az „állandóan lakosságra” tették előzárókat. Versailles város például 1852-ben „mértékletesességi díjat” fűzött ki. A díj elnyerésének egyik előfeltétele:

a minél kevesebb gyerek volt.

A főbb európai államok népességének 1865. és 1938. között történet változása mutatja ennek a francia politikának hatását. Ebben az időszakban Franciaország lakosainak száma 38 millióról csak 42 millióra nőtt, Angliáé már 25 millióról 47 millióra, Németországé 40 millióról 68 millióra, Olaszországé 24 millióról 43 millióra.

Ma már tisztán látni, milyen szerencsétlen volt ez a francia népesedési politika. Ha a születések és halálozások aránya ugyanaz marad, mint amely például 1935-ben volt, akkor

Franciaország lakossága 1980-ban már 7 millióval kevesebb lesz.

Különösen nehéz ez a népesedési probléma azért, mivel a hanyatlás csaknem kizárólag a vidékre, a falvakra szorítkozik. A falvakból a városokba vándorolnak a népek. Nyolcvan esztendővel ezelőtt még a francia lakosság 76 százaléka lakott falun, most csak 49 százaléka.

A paraszt nem marad meg földjén, ha életszínvonalra fel nem emelkedik rövid időn belül. Tizenhárom északfranciaországi mezőgazdasági kerületben, Normandiában és a Garonne völgyében 32 százalékkal csökkent a népesség pár évtized alatt. Pedig

roppant gazdag ez a vidék.

De van olyan garonnei kerület is, amelyben 45 százalékkal csökkent ugyanaz alatt az idő alatt

E helyzet főbb okai a következők:

1. Általában nagyon kevés pénz fordítottak a mezőgazdaság fellendítésére. Még maguk a parasztek is úgy gondolták, hogy kifizetőbb megtakarított összegeiket rossz kötvényekbe fektetni, mint saját gazdaságukban beruházásokat eszközölni. Az állam sokat tett a falusi élet előbbrevitelére (például villannyal látta el az elmaradt falvakat), de azért nagyon kezdetlegesek a viszonyok.

2. A szocialista törvényalkotások (ezek nem szükségképpen a hivatásos szocialisták munkái), hangsúnya a városi életben van. A városi életet kedvezőbbé teszik.

3. A francia föld rendkívüli elaprózódása. A mezőgazdasági tulajdonnak csak 2 százaléka nagyobb 16 holdnál.

A legnagyobb baj a születések számának visszaesése. Kevesebb gyerek és több öreg; kevesebb nagyevőt és több kistétvágyu embert jelent.

A városokban megint más erők működnek közre és tartják alacsonyban a születési arányt: önzés, a jövőtől való félelem, a munkások alacsony fizetése stb. Az egyik legnagyobb vidéki város 22.810 nő munkása közül 64 százaléknak egyáltalán nincs gyermeke, 20 százaléknak van egy, 10 százaléknak kettő van és csak 6 százaléknak van három vagy több.

Mi tehát a helyzet? Az, hogy

a parasztek, korlátozzák gyermekeik számát, mert rosszak a viszonyok, — viszont rosszak a viszonyok, mert korlátozzák a gyermekek számát, nincs fogyasztó.

Nehéz szétválasztani az okot és az okozatot. A „kistérszámú család” eszméje több, mint százéves Franciaországban. A forradalom alatt született, amikor az arisztokratákon kívül nagyon sok keresztény gondolat és érték is guillotine alá került.

Az idegeneknek kell megtölteniük Franciaország üres bőcsőit és gondoskodniuk a rések kitöltéséről a francia hadseregben. Ők fognak majd letelepedni a franciák által elhagyott földeken. Korlátlan bevándorlásról, természetesen szó sem lehet. Személyi munkásokra, például, egyáltalán nincs szükség. De a kétkézi munkást szívesen látják.

HOTEL RIO

BUDAPESTEN VII., Kürtucca 6 sz.

(Pátria-kávéház mögött.)

1938-ban épült!

Hideg-meleg folyóvíz. Ragyogó tisztaság.

Mérsékelt árak!

Megállapították a köztisztviselők és a Nemzeti Ujjászületés Frontja tagjainak egyenruháját

Külön szolgálati és ünnepi viselet Arany és ezüst vállzsinor csillagokkal jelzi a rangfokozatot

Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának tagjai, — mint ismeretes — egyenruhát fognak viselni. A február 20-ikán megjelent Monitorul Oficial rendeletét közöl, amely az egyenruhák, sapkák és jelvények részletes leírásával foglalkozik. A viselet három féle: falusi, szolgálati és ünnepi.

A falusi viselet kucsmából, vagy szepkából és mellényből áll. A sapkán és kucsmán 0.03, vagy 0.04 m. átmérőjű, ovális formájú jelvény lesz. A mellény kék posztóból készül, ujjja nem lesz, a nyaknál kerék kivágással, a bal kar alatt, oldal három gombbal csukódik. A karkivágásnál, alól és a nyakkivágásnál piros zsinor szegélyezi a mellényt. Elöl, középen sárga posztóra hímzett pártjelvény lesz.

A szolgálati viselet négyféle: meleg, átmeneti hűvös és esős időre készült. Meleg időben az alábbi öltözetet viselik a városi párt-tagok: ellenző nélküli sapka, ing, nyakkendő, hosszú nadrág, bőr-öv, fekete cipő és sötét gesztenyebarna cérna, vagy bőrkesztyű. A nők viselete ugyanez, csak nadrág helyett térdén alól érő szoknyát hordanak. A sapka kék kamarnból, vagy posztóból készült, piros posztóval szegélyezve, elől pártjelvényvel. Az ing színe kék és mindkét vállon pánt lesz. A nők ingje sima, nincs rajta vállpánt. Az inget elől két nagy zseb díszíti. A nyakkendő ugyanabból az anyagból készül, mint az ing. A bal karon széles karszalagot kell hordani, amelyen szintén a párt jelvénye díszel. A nadrág színe szintén kék és posztóból, vagy kamarnból készül. Az öven elől a párt jelvénye lesz látható. A cipő fekete bőrből készül, a nőké alacsony sarokkal.

A hölgyek fekete harisnyát viselnek. Az átmeneti idő viselete lényegében ugyanaz, mint az előbbi, de kabát is jön hozzá. Ez a ruhadarab is kék posztóból, vagy kamarnból készül, vállpánttal (a nőké vállpánt nélkül). A kabátón négy zseb lesz, elől gombokkal záródik és rajta a barna bőröv, jelvényvel. A kabát ujján két kis sárga fém-gomb lesz, a vállpánt zsinorból készül. A hűvös idő viselete ugyanaz, mint az előző, csak hosszú kabát is jön hozzá. A kabát ugyan-csak kék posztóból, vagy kamarnból készül, vállpántokkal karszalaggal és övvel viselendő. A kabát-ujj sima, felhajtó és gomb nélküli. A nők kabátja ugyanez, de vállpánt nélküli. A csizma-nadrág, olyan esetekben viselendő, amikor arra a tagok külön utasítást kapnak, fekete csizmával. Az ellenzős sapka kék posztóból, vagy kamarnból készül. Formája ugyanaz, mint a tisztékeké, elől a párt jelvényével. Esős és havas időben az előző viseletek hordandók, de hozzájön a nagykabát és egész cipő, esetleg hó, vagy esőcipő. A kabát vízhatlan anyagból készül, színe sötétkék, raglán szabás szerint két zsebbel. A kabátón bőröv viselendő, a nők öve ugyanabból az anyagból készül, mint a kabát. A nők hócipőjén nem lehet szőrme.

Az ünnepi viselet nagyjában ugyanaz, mint a szolgálati öltözet, kivéve az alábbi módosításokat: az ing és gallér színe fehér (nyakkendő kék), selyem-öv, amelynek ugyanaz a mérete, mint a bőrövé. A színe közepesen piros csík, két oldalán kék csíkokkal, fehér kesztyű és lakcipő. Azok a női, vagy férfi tagok, akik állami hivatalnokok, vagy vezetői a párt-nak, valamint azok, akik a Nemzeti Gárda tagjai,

szolgálatban kötelesek az egyenruhát és jelvényt viselni. Lelkészek csak karszalagot viselnek, a főbbi tagok kötelezőleg csak a kis zománczott jelvényt viselik (0.025 m. nagyságban), a ruha baloldali kihajtójának gomblyukában.

A miniszterek, királyi tanácsosok, államtitkárok, királyi helytartók, a főváros polgármestere és minisztériumi, valamint helytartósági főtitkárok kabátjukon arany-zsinór válldíszet hordanak, fehér csillagokkal. A vezérigazgatók, helyettes vezérigazgatók, igazgatók, prefektusok és a szabad királyi városok polgármesterei kabátjukon ezüst-zsinór válldíszet viselnek, sárga csillagokkal (prefektus, polgármester 2 csillag). A rendezett tanácsú városok polgármesterei, igazgatók és osztályfőnökök egyenes

„Egy új európai háború az élet és halál háborúja lesz“

Churchill nagy beszéde az angol parlamentben a fegyverkezés szükségességéről. Tovább folynak a tanácskozások az angol és francia vezérkarok között

Londonból jelentik: Az angol alsóházban — mint jelentettük —, tegnap mondotta el Chamberlain nagy külpolitikai expozéját, amely után W. Churchill szólalt fel és a következőket mondta:

— Szerencsét kívánok a miniszterelnöknek ahhoz a sikeréhez, amelyet a felszerelési kölcsön biztosításával ért. Kérdés, hogy Anglia hatalmas arányú fegyverkezése megoldja-e a fellemerült problémákat és biztosítja-e Európa békéjét? Nem szabad önmagunkat megcsalni.

Ma sem élünk békeperiódusban, ma is háború dúl, vérének háború.

Imádkozom azért, hogy ez a háború továbbra is vértelen maradjon. A jövőt illetően azonban súlyos aggodalmak élnek bennem. Nem volna semmi értelme az ördögöt a falra festeni, ha nem kellene komoly veszélytől tartani. Súlyos felelősségünk azonban arra kényszerít bennünket, hogy szembenézzünk a valósággal. Mident meg kell tennünk, hogy Anglia hatalmas, erős legyen, hogy minden nyomásnak ellentámasszon és az országot megvéddesse minden támadással szemben. A békének akkor szolgálhatunk a legjobban, ha kézzelfogható bizonyítékát szolgáltatjuk annak, hogy egy ellenséges támadás csúfosan összeomlanék. Az ellenséget meg kell félemlíteni!

A francia és angol vezérkaroknak minél hamarabb együttes tanácskozást kell tartaniuk és a legfontosabban elő kell készíteni a közös francia—angol védelem, illetve támadás tervét.

— Ha Európában háború tör ki, akkor az az élet és halál háborúja lesz és Angliának meg Franciaországnak ennek tudatában kell megtenniük az előkészületeket.

— Chamberlain miniszterelnök legutóbbi

arany-zsinór válldíszet hordanak, fehér csillagokkal, osztályfőnökök és irodafőnökök egyenes ezüst-zsinór válldíszet, sárga csillagokkal, helyettes irodafőnökök és gyakornokok egyenes ezüst és kék zsinór válldíszet, sárga csillagokkal, helyettes gyakornokok egyenes kék zsinór, csillag nélkül. A tisztviselők rangfokozati jelvénye a kabát jobboldali kihajtóján viselendő, kis névszögletes formájú jelvényben a megfelelő számú csillagok.

Az ünnepi díszegyenruhát az alábbi esetekben kell viselni: Fogadtatások és udvari bál, fogadtatás, vagy bál, amelyen Öfelsége a király, vagy az uralkodócsalád valamelyik tagja jelen van, idegen államfő tiszteletére rendezett fogadtatás, hivatalos bemutatkozások az uralkodó előtt, a király fogadtatása ünnepélye alkalmakkor, idegen államfő fogadtatása, nemzeti jellegű ünnepségek, feltámasztás, parádék, hálaadó istentisztelet, a képviselőház megnyitása, operai, vagy nemzeti színházi előadás, amelyen a király, vagy az uralkodó család valamelyik tagja is jelen van, esküvők, bálak, estélyek. A szolgálati egyenruhát az alábbi esetekben kell viselni: hivatalos bemutatás a főnök előtt, állás átvételkor, nagyepéntek, ünnepségek a hősök emlékművénél, hivatalos temetéseken, teacstély, délelőtti előadás, szükebb körű estélyeken, keresztelő stb. opera és nemzeti színház előadás, a hivatalos szolgálat ideje alatt, az utcán vendéglőkben és előadásokon bizonyos esetekben.

beszéde, amelyben teljes nyíltsággal szólt arról, hogy Anglia egy háború során azonnal a legtevékenyebben Franciaország segítségére siet, nem tévesztette el hatását. Ez a kijelentés bizonyára lehűtötte a harci kedvet azoknak, akik azt hiszik, hogy Franciaország egyedül áll. Kedvező hatást váltott ki ez a beszéd Amerikában is, ahol megnyugvással vették tudomásul, hogy Európa két legnagyobb demokráciája szoros barátságban egybeforrtak. Erre a nyílt beszédre szükség volt annál inkább, mert az erőszokban bizakodók egyre hatalmasabb nyomást gyakoroltak.

Ha, Isten mentsen, háború törne ki, Angliának szárazföldi, tengeri és légi haderejével kell Franciaországnak segítségére sietnie, — folytatta a szónok. — A segítségnek ezt a módját az ország követelné meg, mert elképzelhetetlen és senki sem tűrné, hogy az egyik fél csak arannyal, a másik pedig verrel harcoljon. Angliának egy ilyen háborúban tekintélyes létszámú hadsereget kell küldenie Franciaország támogatására.

AZ ANGOL—FRANCIA VEZÉRKAR MEGÁLLAPODÁSA BIZTOS

Morrison kancellár, aki az alsóházban a nemzetvédelmi minisztert képviselte, Churchill interpellációjára a következő választ adta:

— Ha az angol hadsereget szárazföldi háborúra kényszerítik, a kormány felfogása teljesen azonos Churchillével, aki szerint valamennyi rendelkezésre álló forrást fel kell használnunk és meg kell állapodnunk abban a módszerben, a mely a legalkalmasabbnak látszik.

A kormány biztosíthatja Churchillt, hogy az angol és francia nagyvezérkarok között megkezdett tanácskozások tovább folynak és megállapodás fog létrejönni arra nézve, hogy szárazföldi háború kitörése esetén milyen szerepe lesz a két ország hadseregeinek.

EXPEDICIÓS ANGOL HADSEREGET KÍVÁN A FRANCIA SAJTÓ

Párisból jelentik: Az angol újrafegyverkezéssel kapcsolatban a Populaire a következőket írja:

Ahhoz, hogy egy nemzeti hadsereget kiképezzenek, felfegyverezzenek és előkészítsenek, sokszáz laktanyára van szükség és sokszáz ezer felszerelésre, ami Angliának nincs meg. Ezt nem teheti meg egyik napról a másikra. Ezt a felszerelési programot nem hajthatja végre, dacára repülőgépeinek, hadihajóinak, vagy tankjainak. Bármennyire is kívánánk a kötelező katonai szolgálat bevezetését, ezt angol barátaink nem tehetik, mert nem térhetnek át hirtelen az ujoncozás rendszerre. Legfontosabb tehát, ha nagyobb mértékben szaporítják a tényleges állományt, hogy szükség esetén Franciaország segítségére küldhessék. Ezt a hadsereget motorizálni és mechanizálni kell olyan mértékben, hogy ellenállhatatlan legyen. Egy ilyen expedíós hadsereg minőségileg sokkal inkább megfelel, mint egy nem kellőképpen felszerelt nagylétszámú haderő.

Egyetlen párt lesz Csehországban

Szlovákia megkönnyíti a zsidók kivándorlását

Prágából jelentik: Beran miniszterelnök az egységes nemzeti párt tisztviselői és az újságírók előtt kijelentette, hogy néhány héten belül a legkisebb nyoma sem marad az országban a volt politikai pártoknak. Az egységes nemzeti párt szoros köteléket képez a jelenlegi és a jövőbeli kormányok között. Csehszlovákia politikája a szomszédokkal, különösen pedig Németországgal és belföldön a kisebbségekkel szemben őszinte és lojális lesz. A kisebbségeknek ugyanolyan jogaik lesznek, mint a cseheknek.

Tiso szlovák miniszterelnök tegnap a képviselőházban előterjesztette a kormány programját. Közölte, hogy a legsürgősebb munka a szlovák alkotmány elkészítése. A szlovák nemzet a szlovák államban szuverenitását gyakorolni fogja, de tekintettel lesz az ott élő más nemzetiségű polgárok jogaira. A kormány nem kívánja megakadályozni a zsidók kivándorlását, sőt e cél megvalósítására segítséget kér külföldről,

mert nem akarja, hogy a szlovák gazdasági vállalkozások tönkremenjenek. Tiso bejelentette az új agrártörvényt, amelyre azért van szükség, mert az ország területének jelentős része elvesztett.

AZ IMPOTENCIA

legyőzhető

RETON

TABLETAKKAL

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Amikor az Ezeregyéjszaka meglevenedik...

A napokban Perzsia belsejéből elindul egy pompás autokaraván. Atké, a Tigrisen és az Eufrátesen, majd rátér a Palmirába vezető gyönyörű sugarútra. Aztán áthalad Damaszkus rózságyeinek és Libián, amelynek lakossága, e ragyogó fehér gépkocsik láttán, elfelejti villongásait s az út szélére tödülva leírhatatlan örömjongással üdvözlő majd a karaván vezetőjét. Ez pedig nem más, mint az iráni trónörökös, aki így, három országban keresztül siet majd jegyese: Favia hercegisasszony, Faruk király nővére felé. Beirut kikötőjében Egyiptom uralkodójának gyönyörű fehér luxuszachója vár a völgyégre s mialatt útnak indul Alexandria felé, főárbocán a csillagokkal és felfölddel díszített zöld lófogóval, a libiai öbölben felsorakozó francia flotta egységei diszlövéseket adnak le. Az Alexandriába való megérkezésétől kezdve fogadtatás következik fogadtatásra. Az ünnepségek fényes pompája el fogja halványítani az Ezeregyéjszaka meséinek tündéri színpompáját. Katoirai díszmunkák, nagy sportversenyek, álarcsobálok, karneválok, látogatások a Nilus völgyének évezredes városában: Thébában és Luxorban, kerti mulatságok, ezterteritkes társasvacsorák alkotják majd áncszemeit ennek a bámulatos sorozatnak, amelyhez fogható talán Kleopátra ideje óta nem látott az emberiség. Ma egész Kelet, Teherántól Bagdadig és Adentől Mekkaig e hercegi házasságkötés bódulatában él. A legegyszerűbb emberek töviről-hegyire tudják már, hogyan ismerkedett meg egymással a völgyégy és a menyasszony. Teheránban történt, amikor Favia hercegnő elkísérte látogatába érkező királyi bátyját, igaz, hogy ez a látogatás nem volt véletlen; a két ország követei már előzőleg bemutatották mind a perzsa, mind az egyiptomi udvarnál a menyasszonyt, illetve a völgyégy arcképét... A fiatalok e drága keretbe foglalt, remekbe készült felvételről ismerték meg egymást. És amikor Teheránban végre találkozhattak, a valóság nem cáfolt rá álmaikra. Megszerették egymást s ezzel a szerelemmel a világ legrégibb uralkodó dinasztiái közül kettő végre egyesülhet. Az egyiptomi ünnepségek a kairói királyi palotában érnek majd véget, ahol a fiatalok és a két család képviselői aláírják a házassági szerződést. Ezután a perzsa trónörökös vissza fogja vinni hazájába ifjú feleségét. Országról-országra, városról-városra, faluról-falura milliók ünneplik majd ezt a fejedelmi párt, amely gazdag, szép és fiatal, hiszen a trónörökös most töltötte be huszonkettedik évét, a hercegnő pedig csak 17 tavaszt látott. Csoda-e, ha a szegény egyiptomi fellahok, a nagy folyó agyagos partján emelt sárkunyhókban, hosszú évekig fognak még mesélni gyermekeiknek a mesébéli hercegről, aki eljött messzi idegen országból, hogy magával vigye aranypalotájába a szépséges Favia hercegisasszonyt...

— **IDŐJÁRÁS.** Változó felhőzet, sok helyen eső és a hőmérséklet állapodásulása várható.

— **NEMET ÁLLAMPOLGÁR NEM LEHET IDEGEN LEGIÓ TAGJA.** Berlinből jelentik: A belügyminiszter tegnap rendeletet adott ki, amelynek értelmében minden német férfi, aki normális elmállapottal, idegen legió szolgálatába lép, elveszti német állampolgárságát.

— **Négy újabb cirkáló kap Anglia.** Londonból jelentik: Az V. György nevű, 35 ezer tonnás cirkáló vízrebocsátása után két hasonló nagyságú cirkálóval szaporodik az angol flotta.

Február 23

Csütörtök

Alfréd, Romana, Policarp

1440. február 23-án született Kolozsvárott Hunyadi Mátyás, magyar király, Csehország királya, Ausztria hercege. Apja a törökverő Hunyadi János volt, anyja Szilágyi Erzsébet. Tizenhárom éves korában a beszercei örökös gróf címet kapta, tizennégy éves korában pedig apja lovagá tette. Apja halála után V. László király fogadásába került, aki Prágába vitette. László váratlan halála után Mátyást választották meg magyar királlyá. Mint király az országot védelmezte és a törökökön számos győzelmet aratott. Nagy barátja volt a kultúrának. Igazságszeretete annyira közzismert volt, hogy halála után keletkezett ez a szó-lás: meghalt Mátyás király, oda az igazság.

1630. február 23-án született Harsányi István református lelkész és egyházi író. Rimaszombaton volt lelkész, amikor a pozsonyi bíróság 1674. április 4-én fej és jószágvészre ítélte tanai miatt. Életének megkegyelmezték, de gályarabságra vitték Nápolyba. Mígkor a gályarabságból kiszabadult, másfél évet Zürichben töltött, majd visszatért Rimaszombatra és újból elfoglalta lelkészi állását. Fia szintén református lelkész volt, Losoncon működött, de később katolikus hitre tért és belépett a pálosrendbe.

1685. február 23-án született Händel Georg Friedrich német zeneszerző. Már nyolc éves korában feltűnt nagy zenei tudásával. 1705-ben aratta első sikerét Almira című operájával. Számos operát, oratóriumot és egyéb zenekari művet írt. 1712-ben Londonban költözött, ahol nagy megtisztulásokban és sikerekben volt része. Londonban is halt meg és a Westminster apátság templomában nyugszik.

— **WIEDEMANN KAPITÁNY ELHAGYTA NÉMETORSZÁGOT.** Párisból jelentik: Wiedemann kapitány, Hitler volt szárnysegéde, elutazott Amerikába, miután a német kancellár sanfranciscói főkon-zullá nevezte ki.

KESZ ZASZLOK

minden nagyságban és zászló anyagok legolcsóbban beszerezhető

Dónes és Polláknál

Cégtulajdonos: Viliam Dónes

Főület: II. Strada 3 August
Fiók: IV. Strada Ion Bratianu

— **MEGALAKULT A CSEHSZLOVÁKIAI NÉMET NEMZETI SZOCIALISTA PÁRT.** Prágából jelentik: Kundt képviselő, a nemzeti szocialisták parlamenti csoportjának vezetője közli, hogy megalakította a német nemzeti szocialista pártot. Kundt felszólítja a volt szudéta-német párt vezetőit, hogy álljanak az új párt rendelkezésére.

— **EMESZTÉSI KIÜTESEK A BŐRÖN** sok esetben hamar elmúlnak, ha bélműködésüknél reggelként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvel elrendezüek. Kérdezze meg orvosát.

— **Letartóztattak Brailában egy hajóskapitányt, aki merényletet követett el leánya ellen.** Brailából jelentik: Constantinescu Ioan hajóskapitányt a felesége elhagyta és 12 éves, Elena nevű leányuk az apánál maradt. A bestiális apa több ízben erőszakot követett el a kisleányon, akit halállal fenyegetett meg, ha bárkinek szól. A leánykának sikerült tegnap a rakpartra menekülni és onnan a Dunába akart ugrani. Terve elkövetésében megakadályozták és kihallgatása során kiderült az elvetemült apa állati tette. A hajóskapitányt letartóztatták.

Színház

(*) **Operaelőadások a színházban.** A kolozsvári román opera március elsején hat előadásra érkezik Temesvárra. Március elsején Mascagni olasz zeneszerzőnek nálunk még nem látott operája, az Iris kerül színre. A címszerep Róza Anna énekl. A további műsor a következő: március 2-én Sámson és Delila, március 3-án Manon, március 4-én Parasztecsület és Bajazzó, március 5-én délután Cigánybáró és március 5-én este Márta.

(*) **Éjjeli menedékhely.** A bucarestii Nemzeti Színház drámai együttese március 7-én a temesvári városi színházban előadja Maxim Gorkij Éjjeli menedékhely című világhírű darabját. A teljes új rendezést orosz példák után Muratov Alexej látja el. A főbb szerepeket Bulandra, Bulfinschy, Storin és Mortun alakítják.

— **A KÜLFÖLDI LEVELEKBEN VÁMKÖTELES HOLMIKAT KERESNEK.** Egyes cégek panaszai alapján a temesvári kereskedelmi és iparkamara átíratott intézett a postaiügyi felügyelőséghez és ebben rámutatott arra, hogy az utóbbi időben egyre gyakoribb azon eseteknek a száma, amikor a posta tisztviselői a külföldről érkezett leveleket átteszik a vámhatósághoz felülvizsgálás céljából, vajjon nem tartalmazznak-e vámköteles dolgokat. Az ilyen levelek után, amelyeknek a tartalma pedig nem vámköteles, a címzett kereskedők kénytelenek huszonhárom lei kezelési illetéket fizetni. A temesvári kamara erre való tekintettel azt a kérelmet intézte a postafelügyelőséghez, utasssa illetékes közegeit, hogy csak abban az esetben tegyék át ezeket a nagyobb formájú leveleket a vámhivatalhoz, ha felmerül az alapos gyanúja annak, hogy a levelek vámköteles tárgyakat tartalmaznak.

Ki korán kel és Diana sósborszesszel dörzöli be tagjait, egész nap nem fárad el.

(—) **Kivilágított járdaszízeket.** Már többször megírtuk, hogy a városi mérnökség a színház előtt próbáképpen ideiglenes járdaszízeket helyezett el a közlekedés szabályozása és biztonsága érdekében. Mateescu ezredes-rendőrfelügyelő annak a kívánságának adott kifejezést, hogy ezeket a járdaszízeket készítsék el véglegesen aszfaltból, ezenkívül a Capitol-mozi előtt szintén építsenek járdaszízeket. A végleges járdaszízeket külön lámpákkal fogják kivilágítani.

— **KISEBBSÉGI UJSÁGÍRÓK BALJA BUCURESTIBEN.** A Romániai Népkisebbségi Ujságírók Egyesülete március 4-én nagy sikerűnek ígérkező bálát rendez Bucurestiben a „Turnvercin” Str. Brezoianu 49 szám alatti helyiségekben. A bál rendezésére már hetek óta fáradozik azon, hogy ez a nagyvonalú mulatság minél tökéletesebb legyen és minden jel arra mutat, hogy Bucurestiben a kisebbségi ujságírók első bálja beváltja a hozzáfűzött reményeket. Ezen a bálon nem csak a fővárosban élő kisebbségi társadalom, hanem az ottan éppen megforduló vendégek is résztvesznek, sőt számosan jelentették be bálon való részvételüket olyanok is, akik kifejezetten a bálra utaznak Bucurestibe. A nagyszabású bál védnöke Titeanu Eugen sajtó és propagandaiügyi miniszter. Meghívók a titkárságnál kaphatók. (Telefon: 4-63-20).

(—) **Lelkigyakorlatok a piarista főgimnáziumban.** A temesvári piarista főgimnáziumban szerdán délután kezdődtek a minden évben szokásos lelki gyakorlatok a növendékek számára. A felsőbb osztályok növendékeinek Pater Désy Ipoly, székielyudvarhelyi Ferenc-rendi szerzetes, a kisebb növendékeknek pedig Vormittag Imre belvárosi káplán tartja a lelki gyakorlatokat. Vasárnap érnek véget ezek az exhortációk ünnepléses istentisztelet keretében.

(—) **Csak szombatig működnek a Front magyar összejárásai iródiak.** A temesvári magyarság naponta nagy tömegben tesz eleget a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába való jelentkezésének. A szervező bizottság ezzel kapcsolatban felhívja a még nem jelentkezett huszonegy éven felüli magyaroknak figyelmét arra, hogy az összejáró helyek szombat este befejezik működésüket és ezért vételessék fel magukat úgy a Front magyar osztályába, mint ezzel kapcsolatban a Magyar Népközösségbe. Az ideiglenes összejáró helyek vasárnap összesítik az eddigi jelentkezéseket és az iratokat beszedik a központi szervező bizottsághoz. A bánsági magyar közösségekben szintén folyik az összejárás és naponta jelentkeznek a falvak magyarságának megbízottai a szükséges nyomtatványokért.

(—) **Halálozások.** Meghaltak: Nyáry Hermina tizennégy éves, Robor Elena született Czuma negyvennégy éves, Jebelean Maria született Popovici hetvennégy éves, Pant Mária született Martin hatvankét éves.

(—) **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Lupsov János, Fried Rita, Schweitzer Károly, Gaál Milán, Csányi Mária.

(—) **Református istentisztelet Dettán e h 26-án.** vasárnap délután négy órakor lesz az evangélikus kápolnában. Az istentiszteletet tartja Nits István újkisodai református lelkész.

(—) **Fiatalkorúak a vádlottak padján.** Négy fiatalkorú vngai fiú az elmúlt évben több másza bűzát lopott az egyik földbirtokosnótól. A bűzát eladták és a kapott kétezer lejelt nagy mulatságot csaptak vidám nők társaságában. A mulatozás feltűnt a csendőrmesterek, aki felelősségre vonták őket és akkor kiderült a lopás. Mind a négyen a bíróság elé kerültek, amely első fokon egyenkint két-két évi fogsárra ítélte őket. Fellebbezés folytán az ügy a temesvári törvénykezési elé került, amely a fiatalkorú vádlottak büntetését egyenkint három hónapra mérsékelte.

Erdély görög keleti és görög katolikus érsekeinek felhívása országrészünk lakosságához

Február 27-én lesz egy éve, hogy **Öfelsége II. Carol király** aláírásával szentesítette az ország új alkotmányát. Ez alkotmomból B. A. n. Erdélyi görög keleti és Niculescu görög katolikus érsek együttes körlevelét intézett a papáshoz és a hívekhez. A körlevél a következőképpen hangzik:

— A múlt év kezdete erős forrongásban talált bennünket, testvérek közötti harc gyengítette erőnket, kicsinyes vitakozások darabolták fel az egységet, ahelyett, hogy az elkallódott erőket az állam megszilárdításának szolgálatába állították volna. Nem volt egyetlen kormányhatározat, egyetlen személy, tekintély, erkölcsi erő, törvény, sőt alkotmány, amely nem okozott volna állandó súrlódásokat és viszályokat. Ilyen feltételek és ilyen viszonyok mellett szó sem lehetett az ország ügyeinek előbreviteléről. Az egyesülés utáni időszakban szükség van arra, hogy gondolatainkat, érőnket a közös ügy, a nemzet és az állam lételemének lerögzítésére összpontosítsunk. A Mindenható kegyelme által, szeretett királyunk bölcsessége kivezette az országot és népét a nemzetgyengítő széthúzások hínárjából. Öfelsége megkezdte nagy művének felállításához az egész népet együttműködésre hívta fel.

— Hálát adva Istennek azért a bölcsességért, munkabírásiért és népe iránti szeretetért, a mellyel uralkodónkat megáldotta, felhívunk Erdély népét az új alkotmány életbeléptetése évfordulójának minél bensőségesebb megünneplésére.

— **GAZDASÁGI TANFOLYAN SZAPÁRFALVÁN.** Az Erdélyi Gazdasági Egyesület a szörény megyei Szapárfalván két hetes gazdasági továbbképző tanfolyamot rendezett, amely most ért véget. A tanfolyamnak huszonhét beiratkozott hallgatója volt, de némely esti előadásban ötven-hatvan érdeklődő is jelen volt. A tanfolyamon Szekeres Kálmán csenei birtokos a növénytermelésről, Velicesk Gusztáv szemlái földbirtokos az állattenyésztésről, Hónigesz Nándor mènesi szőlőbirtokos a gyümölcs és szőlő helyes termeléséről, Steiner Ferenc dr. birtokos közgazdasági, jogi és üzemtanai kérdésekről, Cristiu Iugosi mezőgazdasági felügyelő a méhészetéről tartott előadásokat. A hallgatók a vizsgán, amely Dadányi György, az Erdélyi Gazdasági Egyesület felügyelője, Bakos János gazda, a Bánsági Magyar Gazdasági Egyesület alelnöke és több közeli gazdákör kiküldötte jelenlétében folyt le, nagy előhaladásról és alapos tudásról tettek tanúságot. Teljes elismerés illeti az önzetlen előadókat, akik ebben az évben már Majláthfalván és Ótelken is tartottak előadásokat.

EMBEREK! ÁLLATOK!

(—) **Temetés.** Jelentettük, hogy özvegy Alt-mayer Erzsébet gyárvárosi magánzónó 84 éves korában meghalt. Az elhunyt, akit még Endresz Alfréd hölgyfodrász és Glück Adolf textilgyári tisztviselő feleségei gyászolnak, temetése esütörtökön délután öt órakor lesz a gyárvárosi katolikus temető kápolnájából.

(—) **Brillians az uccán.** A temesvári rendőrség bűnügyi osztályának közlése szerint az uccán egy brilliansfülbvalót találtak, amelynek értéke körülbelül 40.000 lei lehet. Az ékszer jogos tulajdonosa jelentkezett a rendőrség bünyügyi osztályán és igazolásul mutassa be a fülbevaló párját.

Mozi

M Ű S O R :

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 23.

APOLLÓ: Az álarcos ember (angol film) I. rész.
ATLANTIC: Első ölelés (angol film), Ártatlan anyu (német film).
CAPITOL: Az álarcos ember (angol film) II. rész.
RIVOLI: A mátkai ház (francia film).
SCALA: Hőfőherke és a hét törp. (német film).

(—) **BETÖRŐK MUNKÁBAN.** Ismeretlen tetesek behatoltak Demkó Géza földbirtokos erzsébetvárosi lakásába és ki akarták fosztani a pénzeszközöket, amelyet azonban nem sikerült megfurniok. A betörők akkor átkutatták a lakást és különböző ékszereket és értéktárgyakat vittek el, mintegy negyvenezer lei értékben. A betörést Demkó Géza fedezte fel, aki néhány napig a birtokán tartózkodott és csak tegnap tért vissza Temesvárra.

(—) **Újabb hat hónapi szigorított ebzárlat.** A szigorú ebzárlat, amelyet hónapok előtt rendelkeztek el, ma jár le és az állatorvosi hivatal mártól kezdve újabb hat hónapi szigorú ebzárlatot rendelt el. Kutyákat az uccán csakis pórázon és szájkosárral lehet vezetni. Nyilvános helyiségekbe semmi körülmények között nem szabad kutyát bevinni. A város területén szigorú razzikiákat rendeznek a szabadon járó kutyákra, amelyeket összefogdosnak és 24 órán belül kiűtanak. A rendelet ellen vétőket 500—5000 leiig terjedő büntetéssel sújtják.

(—) **A Gyárvárosi Római Katolikus Ifjúsági Egylet** közgyűlése vasárnap, e hó 26-án, délelőtt 11 órakor lesz a Tigrului-ucca 7. szám alatti egyleti helyiségében, a következő tárgysorozattal: Elnök megnyitja, zárszámolás és költségvetés előterjesztése, igazgató, könyvtáros, titkár jelentése, vezetőség választása, esetleges indítványok.

(—) **Szüli öröm.** Rohrer Károly katolikus magyar fiúgimnáziumi tanár nagy családi öröm érte. Felesége, született Gergely Gizella tanárnő, egészséges fiúgyermekkel ajándékozta meg, aki a keresztelésben a Károly nevet kapja.

(—) **Adományok.** Megírtuk tegnap egy volt magyar tanítóné és gyermekének szomorú sorsát és cikkünk máris visszhangra talált olvasóink között. Eddig a következő adományok folytak be: Fehér rózsza 100 lei, többektől 70 lei, N. N. 100 lei, M. S. 50 lei, névtelen 50, Szent Antal nevében 30 lei, Szénágy Lajosné 20 lei. Ezenkívül Stella baba emlékére jellegével nagy csomag élelmiszert küldtek a Déli Hírlap kiadóhivatalába. Az adományokat rendeltetési helyére juttatjuk.

(—) **A TEMESVÁRI BORBÉLYBÁL NAGY SIKERE.** A mulatságokban gazdag farsang egyik legsikerültebb bálja a temesvári borbélyok, fodrászok és női fodrászok vídám báljé estje volt a városi Kultúrpalota nagyeremében. Reggelig állott a tánc Loris zenekarának hangjai mellett, sok kedves ötlet, szépségverseny, szerepjáték, konfetti tette hangulatosá a mulatságot, amely az erkölcsi siker mellett a játékonál csapnámára szép anyagi eredményei is zárult. A szépségverseny értékes díjait nyerték Lantos I., Juszt és Kartye Irmus. A legtöbb szépségverseny-szavazóedűlulat eladók nyertesei lettek Lantos I., Kartye Irmus, Lindemann és Flokovits. A három első díj nyertese azonfelül egy szép fényképfelvételt is kapott.

HARRY PIEL

Vig születésnap mulatozás szomorú közelkezménye

Ternes József temesvári vasúti alkalmazott az elmúlt évben, szeptember 24-én, a születésnapját ünnepelte. Jókédvében alaposan a pohár fenekére nézett és csak éjfél után távozott a korcsmából. Utközben találkozott egy magánosan haladó nővel, akit megszólított. Ennek az után kellemetlen következménye támadt. A nő feljelentése szerint Ternes József megállította az uccán és miután detektívnek mondta magát, igazolásra szólította fel. A nő elővette személyazonosságát igazolványát, amelyet Ternes megénezt, majd azt mondta neki, hogy kövesse őt a rendőrségre. A nő egy darabig vele ment, de amikor látta, hogy a parkhoz értek, kijelentette, nem megy tovább. A férfi erre megragadta és be akarta húzni a parkba. A nő sikoltozni kezdett, Ternes elfutott, a segítségkérőket meghallotta két rendőr, akik odasiettek. Ezeknek a nő elmondotta, hogy mi történt, mire a rendőrök átkutatták a cserjést és meg is találták Ternes Józsefet, akit a rendőrségre kísérték. Ott jegyzőkönyvet vettek fel az esetről és mivel a nő szerint detektívnek mondotta magát, megindították ellene az eljárást. A törvényszék tegnapi tárgyalásán a nő fenntartotta a rendőrség előtt tett vallomását, míg Ternes azzal védekezett, hogy sokat ivott és nem emlékszik, hogy detektívnek adta volna ki magát. Belu Eugen dr. ügyvéd Ternes védelmében felhozta, hogy a születésnap mulatozás folytán bizonyára nem volt józan és azután az enyhítő körülményekre hívta fel a törvényszék figyelmét. A törvényszék ezek figyelembevételével ezer leire büntette Ternes Józsefet.

sére, mely ünnepségek február 27-én, az ősi Gyulafehérvár városban zajlanak le.

— Egész Románia ünnepelni fogja egy év megfeszített és kitartó munkának a gyümölcsét. Minden város és falu ünnepe díszit őlt. Erdély is méltóképpen őrli meg újjászültesünk ezt a nevezetes napját. Ebben a nagy békemunkában, mint minden időben, ősi egyházuk is résztvesz, mert akárhányszor nemzeti megmozdulásról van szó, az egyház mindig jelen volt. Annál inkább szükség van arra, hogy a nemzeti újjászültes nagy művének felépítésénél erkölcsi súlyánál fogva, az egyház is közreműködökjék.

Eppen ezért az egyház hív benneteket a béke és a megértés ünnepére. Az idő parancsava az erők összefogására int bennünket. Amikor anynyi külső veszély fenyeget, álljunk nagy uralkodók mellé, hogy boldogabb jövő felé vesszünk lépéseket.

— Gyulafehérváron találkozunk tehát mi, erdélyi románok, a legnagyobbtól a legkisebbig. Jöjjetek főpásztoraitok köré, hogy ősi szokások szerint hódoljunk uralkodóknak, II. Carol királynak.

— Megvívódésünk, hogy a mindannyiunk által óhajtott nemzeti újjászültes életerős lesz.

— Főpásztori áldásunk szerezzen lelketeknek igaz békét és erősítse meg szívetekben a nemzet, az ország és a király iránti szeretetet.

Kelt Nagyszebenben és Balázsfalván, 1939. február 18-án.

NICOLAE
Erdély görög keleti érseke

ALEXANDRU
Erdély görög katolikus érseke



Ezen a héten vegyen
hőmérőt és barométert
KECSKEMÉTINÉL

Bulev. Ducea 2.
Február 15—23-ig külön hőmérő-kirakat,
Erdemes megnézni!

(—) **Városi szegények támogatása a múlt évben.** A városi népjólétiügyi ügyosztály a múlt esztendőben 492 személynek juttatott állandó havi támogatást, amely 100—600 lei között mozgott. Ezen a címen az egész év alatt 804.292 leit fizettek ki. 194 kérvényezőnek 100—1000 leies rögtöni segítyt fizettek ki, ami összesen 115.412 leit tett ki.

— **EZERKÉTSZAZ KUTYA A VILLAMOS-SZÉKBE.** Temesvárott a múlt esztendőben vezeték be a peceérk által az uccán összefogott kutyáknak villamos széken való kiirtását. Az első esztendőben ezerkétszázharmincegy kutyát végeztek ki ilyen módon a városi gyeptelepen. 1938-ban a város területén százkilencvennégy kutya mart meg embereket. A százkilencvennégy kutya közül hatvanegyet volt gazdátlan. Ezen állatok közül azonban csak hét kutya volt veszett. Ezenkívül két veszett macskát is tetek ártalmatlanná a városban. A megmart egyének közül ötvenötöt küldtek a kolozsvári Pasteur-intézetbe veszettség elleni oltásra.

Szenzációk!

(—) **A MŰSZAKI TISZTVISELŐK CÉHE** a munkügyi minisztérium rendelkezése értelmében a jövőben a kataszteri műszaki tisztviselőket és a tagosító földmérőket is magába foglalja.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGALATA:

Pénteken, február 24-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben az Alba Iulia uccában levő Kun gyógyszerház.

Az II. kerületben a 3 August uton levő Löw gyógyszerház és a Petru Maior téren levő Meiszner gyógyszerház.

Az III. kerületben a Lahovary téren levő Cristea gyógyszerház.

Az IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Craciun gyógyszerház.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

= KÖZGAZDASÁG =

Arfolyamok, gabonaárak

Áprilistól kezdve minden temesvári lakbérlo lakbérleti adót köteles fizetni a városnak

A lakbérleti adó, amely fölött két év előtt élénk vita folyt Temesvárott és amelynek szedését a háztulajdonosok egyesületének a belügyminisztériumban történt közbenjárására beszüntették, az április elsején kezdődő új költségvetési esztendőben mégis életbe lép. Most azonban a lakbérleti adót nem a háztulajdonosok fogják fizetni a lakókkal együtt, mint annak idején tervezték, hanem kizárólag a lakásbérlok. A város a lakbérleti adó kérdését most a közigazgatási törvény harmadik szakasza alapján rendezte, amely a városnak jogot nyújt arra, hogy háztartásához való hozzájárulásra minden lakosát kötelezze. A város a lakbérleti adó szedését azzal indokolja, hogy a látványossági adóból és az autódagóból való ötven százalékos részesedése az

új költségvetési esztendőben megszűnik, mivel ennek a két adónak összes jövedelmét az állam magának tartja meg. A város kénytelen volt kárpótlást keresni és azért veti ki most a lakbéradót.

A lakbérleti adó a fizetett lakbér fél százalékától öt százalékig terjed. Az adót a lakbérlok emelkedő arányban fizetik lakásuk nagysága és az utána eső lakbér arányában. A köztisztviselők a lakbérleti adónál ötven százalékos kedvezményben részesülnek. A város az új lakbérleti adóra való tekintettel megváltoztatta pénzügyi szabályrendeletének egyes szakaszait. A megváltoztatott szabályrendelet, amely az ismertett rendelkezéseket tartalmazza, a városháza kapu alatti hirdetőabláján került közszemlére.

Gyéren jelentkeznek az érdekelt kereskedők az állampolgárság igazolására a kamaránál

A temesvári kereskedelmi és iparkamara ideiglenes bizottsága ülést tartott, amelyen Giurcaneanu Eduard elnök elnököl. Megjelentek Suciú Mihail kamarai kormánybiztos, Besa al-elnök, Roxin és Catina bizottsági tagok, valamint Fratila Ioan főtitkár. Az ideiglenes bizottság több belső adminisztratív kérdést tárgyalt, majd megállapította, hogy az állampolgársági felülvizsgálat alá eső kereskedők még mindig csak részben tettek eleget annak a felhívásnak, amelynek értelmében az állampolgársági felülvizsgálat végleges eredményét a kamaránál igazolják. Mivel február végén lejár az igazolásra kitűzött időpont, attól lehet tartani, hogy a hónap utolsó napjaiban a tömeges jelentkezés folytán torlódás áll majd be. A kamara ezért ismételt felhívja az érdekelt kereskedőket, hogy állampolgárságuk helyzetét haladéktalanul igazolják, mert ellenkező esetben a kitűzött idő lejártá után a kamara kénytelen lesz a cégek lajstromából töröléseket eszközölni.

vizsgálat végleges eredményét a kamaránál igazolják. Mivel február végén lejár az igazolásra kitűzött időpont, attól lehet tartani, hogy a hónap utolsó napjaiban a tömeges jelentkezés folytán torlódás áll majd be. A kamara ezért ismételt felhívja az érdekelt kereskedőket, hogy állampolgárságuk helyzetét haladéktalanul igazolják, mert ellenkező esetben a kitűzött idő lejártá után a kamara kénytelen lesz a cégek lajstromából töröléseket eszközölni.

A gabonaexport fellendítése érdekében:

Leszállítják a kiviteli illetékeket

Az elemzési díjat máris csökkentették

Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium a gabona export fellendítése érdekében elhatározta, hogy egyes illetékeket mérsékel. Az első lépés ezen a téren a kiviteltre szánt gabona elemzési díjának leszállítása.

Az erre vonatkozó rendeletet a földművelésügyi minisztérium február 10-én bocsátotta ki és ennek értelmében az elemzési illetékezése a jövőben a következőképpen történik. Öt vagonig terjedő export szállítmánynál az elemzési igazolványért vagononként 50 lei fizetendő. Az öt vagonon felüli tételeknél az illeték 35 lei vagononként. A 3000 leies legmagasabb illeték rendszerét eltörölték. A múltban ugyanis 5 vagonig az elemzési díj százszáz lei, míg 5 vagonon felül 40 lei, a legmagasabb díjtétel azonban, ami ennek a bizonyítványnak a kibocsátásáért szedhető volt, 3000 lei tett ki. A fenti illetékeket a mezőgazdasági kamaráknál kell lefizetni, az exportnál szükséges elemzési igazolványok átvétele alkalmával. A 77 kilogramm aluli s a 3 százalék idegen anyagnál többet tartalmazó búzát nem engedik exportálni.

Itt írjuk meg, hogy a gabonaexportőrök azzal a kérelemmel fordultak a nemzetgazdasági minisztériumhoz, hogy állapítsák meg az új exportprémiumot, mert a jelenleg érvényben lévő prémium március 1-én érvényét veszti. Ertesülésünk szerint a CFR az export gabona kedvezményes szállítási tarifáját március 15-ig meghosszabbította.

A Banca Naționala nagyszabású tervei

Hitel-katasztert létesít és gyarapítani kívánja a nemzeti jellegű egyéni kereskedelmi cégeket

Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Bank napokban tartott közgyűlésén legközelebbi munkatervre is nyilvánosságra került. Ebből kitűnik, hogy a Banca Naționala elsősorban a bankbetétképzés fokozására fektet nagy súlyt. A Jegybank a jelenlegi rendszerrel nincs megelégedve és oly újabb intézkedéseket akar életbe léptetni, amelyek a betétesek bizalmát megerősítik. A Banca Naționala a hitelkataszter, hitel-nyilvántartás rendszerét is meg akarja honosítani. Az igazgatósági jelentés ezt a kérdést nagyon szűkszavuan tárgyalja s így ennek a tervnek részletek még ismeretlenek. Mindössze annyit tünik ki belőle, hogy a hitelek igénybevételevel történő esetleges visszaélések megakadályozása végett, a hitelt igénybe vevő cégekről és vállalatokról nyilvántartást fektetnek fel. Ezekből a kataszteri lapokból azután bármikor megállapítható, hogy az illető vállalat mely bankoknál milyen összegű hitelekét vett igénybe. A Banca Naționala ezenkívül át akarja szervezni az értéktözsdeket is, valamint az értéktözsdeken kötött ügyletekre is új gyakorlati rendszert kíván meghonosítani.

A Jegybank munkaprogramjának utolsó pontja szösz szerint a következőképpen hangzik: Törvényes eszközökkel keres a Banca Naționala az egyéni kereskedelmi cégek számának gyarapítására, hogy ezáltal a nemzeti kereskedelmi tévé-

kenységet elősegítse azokon a helyeken, ahol erre szükség mutatkozik. Ez az utóbbi terv azt jelenti, hogy a Jegybank fokozottabb mértékben kíván hitelt nyújtani azoknak a felállítandó, vagy már létező egyéni cégeknek, amelyek a nemzeti kereskedelem fogalma alá tartoznak.

Jelentős emelkedést ért el a bankjegyforgalom február első hetében

A Banca Naționala február 4-iki kimutatása szerint február első hetében lényegtelen volt az aranybeszolgáltatás és az ércfedezet értéke 18 milliárd 269.606.212 leit tett ki. A forgalomban lévő bankjegyek összege 170.5 millióval 34 milliárd 285.160.482 leire emelkedett, míg a látra szóló kötelezettségek végösszege 207.5 millióval csökkent, vagyis a bruttó bankjegyforgalom csökkenése 37 millió lei. A fedezeti arány 1.7 ezer leirellék 38.18 százalékra javult. Az import fedezésére szolgáló devizakészlet 12 millió lei értékűvel 367.453.664 leire emelkedett. A kliring-számlák aktív szaldói 58 millió lei értékűvel 555.249.540 leire, az importőrök kliring-szaldó letéte 5 millió lei értékűvel 318.694.544 leire csökkent. A kereskedelmi váltótárca 161 millióval 10 milliárd 774.737.130 leire csökkent.

SZERDA, FEBRUÁR 22.

A hivatalos devizárfolyamok a következők: (az első szám a vétel, a másik az eladást jelenti). Hollandi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is benfigyeltatik. Dinár 2.89—3.05, pengő 25 és 26.60—27, német márka 38—39, fear nélkül.

A bányági gabonapiacra a buza irányzata csendes és a tengeri irányzata lanyha. Megfelelő kereslet hiányában a piac izlettelen. A piaci árak a következők: temesi buza 410, torontáli buza 420, tengeri 325, korpa 300, zab 430, takarmányárpa 330, tavaszi árpa 380, muharmag 330, napraforgómag 370, tókmag 710, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 740, nagymalmi liszt 760 lei százkilónként.

(=) Iparosok, adják be adóvallomásukat! A temesvári ipari szindikátus figyelmezteti tagjait, hogy az adóvallomások benyújtásának határideje február hó 28-án lejár és addig az adóvallomásokat mindenkinek feltétlenül be kell adni. Tekintettel arra, hogy február 27-én hivatalos ünnep lesz, ennél fogva tanácsos az adóvallomásokat legkésőbb szombaton, e hó 25-én a pénzügyvizsgátság második emeletén beadni. A vallomásokat akkor is be kell adni, ha nem lesz új adókövetés, hanem a régi adót erre az évre is előírják. Az elmulasztás az adó egy negyedével azonos büntetést von maga után. Felvilágosítással az ipari szindikátus szolgál tagjainak.

= REPULŐBÉLYEG KÖTELESEK A CFR-HEZ BENYÚJTOTT SZÁMLÁK. A vasut vezérigazgatósága értesítette valamennyi szervét, hogy a nemzeti aviatikai alap módosításáról szóló törvény értelmében minden olyan kereskedelmi ügyletnél, jogi és egyéb természetű ténykedésnél, amely a vasut s a közönség (kereskedők, iparosok, magánszemélyek, stb.) között történik s amely addig a bélyegtörvény 82-ik szakasza értelmében bélyegmentes volt, repülőbélyeg illeték alá esik.

= PALESZTINÁBÓL A ROMÁNIAI VAJ IRÁNT ÉRDEKLŐDNEK A BANSÁGBAN. A palesztinai román kereskedelmi megbízott megkeresést intézett a bányási tejszövetkezetekhez, amelyeknek felhívta a figyelmét a palesztinai vaj-export lehetőségeire. Tudvalevőleg Palesztina évente 250 ezer fontsterling értékű vajat fogyaszt, amelyet Ausztráliából és Litvániából importál. Az export rentabilitására jellemző, hogy például a litván vajért tonnáként 90—100 fontot fizetnek, míg a vám ugyancsak tonnáként 20 fontsterlinget tesz ki. A teljes palesztinai fogyasztásnak a Bányásg könnyen fedezhető 20—25 százalékát, miáltal 50—60 ezer fontsterling jövedelemhez jutna. A romániai vajexportot megkönnyíti a földrajzi közelség is. Egyébként a bányási vaj térdhódítása az első lépés már is történt, amennyiben a „Centru” temesvári szövetkezet az elmúlt napokban egy vagon pasztörizált vajat küldött próbaképpen Palesztinába és a szállítmány minőségével az importőr meg volt elégedve. Növekszik az érdeklődés a bányási vaj iránt Egyiptom részéről is.

= MIT AKAR A KÜLFÖLD ROMÁNIABAN VÁSÁROLNI? Bucurestiből jelentik: Az Exportot Irányító és Támogató Igazgatóságához az alább felsorolt román árucikkekre érkeztek be érdeklődések az egyes államokból: Anglia: finomabb ívegáruk, finomabb porcellán áruk, szőnyegek, házi szőtesek, disznóbőr, füstölt és konzervált sonka, gyümölcs konzervek, halva, csokoládé, bonbonok (likörtöltés nélkül) dió, hagyma. Belgium: cirokseprű, Erdélyből és a Bányagból. Brazília: borsó, fokhagyma. Kanada: cirok és cirokseprű. Svájc: dióexportőrökkel keresnek összeköttetést, ezenkívül erős deviza ellenében benzolt, tolerolt és kommero benzint keresnek. Franciaország szárított halikra, lóhere és lucernamag. Közelebbi felvilágosítások az Exportot Irányító és Támogató Igazgatóságnál (Bucuresti, Calea Victoriei 100.) kaphatók.

= KERESKEDELMII TÁRGYALÁSOK ROMÁNIA ÉS MAGYARORSZÁG KÖZÖTT. Bucurestiből jelentik: A jövő hét folyamán kezdődnek meg Budapesten a román-magyar kereskedelmi tárgyalások. Ezeknek során a két ország közötti fizetési és kereskedelmi egyezmény részleteit tárgyalják meg.

= ÖTVENMILLÓ LEIT FORDITANAK A HIDAK RENDBEHOZÁSÁRA. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztériumban működő erdőpénztár 80.000 köbméter cser- és fenőfát bocsát a belügyminisztérium rendelkezésére, abból a célból, hogy az ország valamennyi hídját, amelyek a nemzeti, megyei, vagy községi utak mentén fekszenek, rendbehozzák. A 80.000 köbméter fa ellenértékének kifizetésére a belügyminisztérium számára 50 millió leies rendkívüli hitelt nyitottak.

SPORTÉSEMÉNYEK

Kijelölték a vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzések játékvezetőit

Morar dr. vezeti a Gloria—Kárpát F. C. mérkőzést. — Megszűnt a titkos bíróküldés rendszere

A Központi Bíróküldő bizottság tegnap este tartott ülésén végérvényesen elhatározták, hogy a titkos bíróküldés rendszerét megszüntetik. Ez a rendszer, mint ismeretes, csak az őszi idényben volt érvényben s nem változta be a hozzáfűzött reményeket. Ennek következtében a központ ismét áttért a nyilvános bíróküldésre és a szombat-vasárnapi nemzeti bajnoki fordulóra kijelölte a játékvezetőket. A részletes bíróküldés a szombat-vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzésre a következők:

Szombaton Bucurestiben: Juventus—Sportul Studentesc, bíró Vuia kapitány Temesvár.

A vasárnapi mérkőzésekre a következő játékvezetőket küldték ki:

Gloria—Kárpát FC Aradon, bíró Morar dr. Nagyvárad.

Kinizsi—Rapid Temesváron, bíró Russu dr. Kolozsvár.

Venus—AMTE Bucurestiben, bíró Picky Kroner.

Victoria—UDR Kolozsváron, bíró Rădulescu Bucuresti.

Tricolor—Ripensia Ploestiben, bíró Tica Iliescu Bucuresti.

A tegnapi ülésen megalakult a Központi Bíróküldő bizottság új vezetősége és ez a következő: Elnök: Xifando, alelnök: Leimburg őrnagy, titkár: Popa Laurentiu, tagok: Emil Kroner és Tica Iliescu.

A magyar főiskolás jégkorongcsapata győzelme Svédországban. A magyar főiskolás jégkorongválogatott legutóbb Svédország válogatott együttesével ütközött meg, amelyet 4:0 arányban legyőzött.

Külföldi edzőt szerződött az Unirea Tricolor. Az obori csapat vezetősége Cosacescu alelnök lakásán ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a tavaszi idénytől kezdve külföldi edzőt szerződöttenek. Ugyancsak ezen az ülésen határozták el, hogy szombaton fényes külsőségek között iktatják be az egyesület új elnökét Dombrovsky tábornokot, Bucuresti főpolgármesterét.

Egyiptom válogatott—TMAC 2:0 (2:0). Kairóból jelentük: A TMAC csapata tegnap Egyiptom válogatott csapatával mérkőzött és nagy küzdelemben 2:0 arányú vereséget szenvedett. A TMAC teljesítménye a vereség ellenére is kitűnőnek mondható, mert az egyiptomi válogatott csapat igen nagy játékerőt képvisel. A mérkőzésen 8000 főnyi közönség volt jelen.



ERNA SACK, a kiváló német énekesnő az UFA „NANON” című filmjének főszerepét kreálta

Sporthírek mindenfelől

Tanasescu román teniszező győzött a nizzai teniszversenyen. A nizzai teniszversenyen résztvevő Tanasescu és Badin román versenyzők közül előbbi nagyon szépen szerepelt, mivel egy a férfi egyesben, mint a párosban is győzött. Badin kiesett. Eredmények: Shaffi—Badin 6:3, 6:2. Tanasescu—Moreau (belga) 6:2, 6:2. Férfipárosban Tanasescu—Rogers 6:2, 6:2 arányban győzte le a Badin—Pfafl párt. Vegyes párosban Tanasescu—Satterteate—Borghini—Coombe.

Az Újpest Hamburgban játszik husvétkor. A Hamburger SV telefonon érdeklődött a magyar csapatok husvét mékőzéseiről, mivel az ünnepekre szerettek volna egy magyar csapatot vendégül látni. Kenyeres főtitkár az Újpestet ajánlotta, mint amelynek nincsen mérkőzése husvétkor. Újabb telefonbeszélgetés alkalmával közölték a hamburgiak, hogy elfogadják az Újpestet. Erre a mérkőzésre már nagypénteken sor kerül, innen az Újpest tovább utazik Belgiumba.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

A Déli Hírlap eredeti regénye.
Írta: Félegyházi András

Díjnyomás tilos.

Az aszfaltozott kocsiútról példásan gondozott mellékutra fordultak. Messziről látható volt a piros cseréptetős, tornyos kastély. Mögötte a háttérben valamivel távolabb, néhány más épület mutatkozott a fák között. Nyilvánvaló volt, hogy azok a személyzet lakásai és a gazdasági épületek.

Limoujel a kastély elé vezette az autót, ott megállott, kiugrott és lesegítette Mariannét.

Még nem is volt idejük alaposan körülnézni, amikor csizmás, jól öltözött, falusias arcszínű vállas férfi termett előttük. Amikor megpillantotta Mariannét, tisztelettel köszönt:

— Bon jour, madame, az uraság említette, hogy majd méltóztatik néhányszor kijönni, amíg külföldi úttjáról hazatér.

A férfi aztán odaállt Alexandre elé és bemutatkozott:

— Jolier intező.

Limoujel is bemutatkozott, majd hozzáfűzte: — Barátja vagyok a birtokosnak és engem is megkért, hogy olyankor nézzek ide. Különbösen valószínű, hogy a közeljövőben megérkezik a délvídeken lakó unokánövér, hogy megtekintse a birtokot. A hölgy ritkán szokott kimozdulni hazulról és most, hogy nemcsak a Párisban lesz dolga, elhatározta, hogy megnézi a birtokot is. Duval úr nagyon sajnálja, hogy unokánövérét nem vezetheti körül személyesen, de előre tervezett úttjáról lehetetlen volt lemondania. Azért engem kért meg, hogy ide kísérjem a hölgyet.

— Szógalatkozás nélkül megkérdezésre fogok állani — mondotta az intező.

Limoujel aztán azt a kívánságát fejezte ki, hogy szeretné megtekinteni a birtokot.

— Nem éppen az egészet, — tette hozzá moso-

26

lyogva, — legalább a kastély körül fekvő részt. Jelenleg mindössze egy óráig időzhetünk itt.

Az intező szívesen vezette körül őket. Megmutatta a kertészetet, a tehenészetet, a halastavat, a spárgamezőt, a zöldséges és főzelékes tábákat. Aztán kezével a fávalba mutatott:

— Amott kezdődnek a buzfátelek, ott jobbra pedig vagy húsz holdon rozso termelünk.

Mikor újból visszatértek a kastély elé, Jolier intező megkérdezte vendégeit, megkínálhatják-e őket villásreggelivel. Ajánlatát örömmel fogadták, mire egy istállófiút szalajtott a tisztalakba és intézkedett, hogy a kastély terraszán terítsenek és hamarosan hozzák az ételket.

— Nem parancsolják addig is megtekinteni a kastélyt? — kérdezte.

Ez kapóra jött Limoujének, aki bizony kíváncsi volt a kastélyra. Így legalább nem neki kellett szótvenni, hogy szeretne oda bemenni.

— Készönjük szépen, nagyon szívesen meg nézzük a kívülről csinos épületet belülről is.

Az intező szólította a kulcsárnót és kiadta az utasítást, vezesse végig a kastély terméin a vendégeket, maga pedig utána néz addig a borkat. Elnemében még odavetette:

— A kastélyt három esztendő előtt renoválták. Nagyjában azonban még mindig úgy néz ki, mint a nagy forradalom idejében. Akkori tulajdonosát, Vignorelles márkit vérpádon végezték ki.

A kulcsárnó bevezette Mariannét és Alexandret az előcsarnokba, onnan pedig számos terembe. Láttak remek szalonokat, lakosztályokat, halókat, hatalmas ebédlőt. Csupa régi gyönyörű butor és szőnyeg, festmény és egyéb drágaság kápráztatta a szemüket. Látszott, hogy a Vignorelles családnak, amely mindezeket századokon keresztül gyűjtötte, volt izlése és pénze is.

Limoujel jól megnézte mindent és a látottakat alaposan az elméjébe véste.

Marianne minduntalan az elragadtatás hangján kiáltozott:

— Jaj, de gyönyörű, jaj, de remek!

Amikor végeztek a szemével és kijöttek a kastélyból, a terraszon már ott volt a villásreggeli. Az asztalon sonka, hideg sült csirke, gomba, tojás, sajt és bor kínálkozott.

— Parancsoljanak helyet foglalni, — kínálta őket az intező.

Maga is az asztalhoz ült.

— Én már ugyan egyszer üzonnáztam délelőtt, de a gazdaember mindig éhes. Meg aztán illik, hogy a vendégeknek pédat mutassak az evésben.

Példamutatás nélkül is remek étvágya volt Mariannának és Alexandrenak. Korán keltek és sokat járkáltak Párisban, aztán jött az autózás és a friss levegő, ami derekasan megkívántatta velük az ételket. A bor is remek volt és az elfogyasztott jó dolgokat jól meglocsolták vele.

A pompás villásreggeli után elbúcsúztak Jolier intezőtől, aki biztosította őket, hogy mindenkor szívesen látja őket és örömmel várja a birtokos unokánövérét.

Nagyon elégedettek voltak, amikor a sebes autón visszafelé vágattak Párisba. Ha nem lett volna ezzel a vidéki látogatással külön céljuk is, még akkor is remek kirándulás lett volna az egész utazás. Így aztán kettős hasznuk volt belőle.

Párisba érkezve, visszavitték az autót a garázsba, aztán pedig Alexandre hazakísérte Mariannét a Square des Vergennesen levő lakására.

Mikor beléptek az egyszerű szobába és annak ajtaja bezárult mögöttük, a férfi nevetve megjegyezte:

— Tagadhatatlanul szebb a Rue de Sevrés 39 a'atti lakás és a vidéki kastély is, mint ez az oda.

— Bárcsak a miénk volna az a lakás és az a kastély, — sóhajtott Marianne.

— Hát a miénk lesz, legalább képtelenem, — nevetett Limoujel, — a miénk lesz, ha csak arra az időre, amikor madame d'Hiver látogatását fogadjuk, te meg én, a két jómódú testvér. Azt hiszem, kápráznai fog a szeme, amikor a lakást és a kastélyt látja és megesküszik, hogy mi vaóban dugzagd testvérpár vagyunk.

— És ha megtudja, hogy nem igaz?

— Mondtam már, mire megtudja, hogy becsapódott, akkor már késő lesz. Nem kell aggódnod, lesz gondom rá, hogy csak akkor tudja meg, amikor a pénze már a zsebében lesz.

(Folytatása következik.)

A temesvári magyarság a következő helyeken jelentkezik a Nemzeti Ujjászületés Frontjába és a Magyar Népközösségbe való felvételre:

A BELVÁROSBAN:

Erdélyi Gazdasági Egylet, Lonovics-uca 8. d. u. 4-6.

Katolikus Népszövetség, Cosbuc uca 9. d. u. 8-12-ig, d. u. 6-9-ig.

Páll György dr. ügyvédi irodája, Unirii-tér 3., d. e. 9-12, d. u. 4-6.

A GYÁRVÁROSBAN:

Csáky-vendéglő (Strand-telep) reggel 8-tól este 9-ig.

Kánya Gyula, Bontila uca 7., déli 1-3.

Petőfi-csárda 6-9.

Seethaler-vendéglő, reggel 8-tól este 9-ig.

Tóth Benjámín Moise Nicoara-u. 16., este 8-9-ig.

Tóth Sándor (Mercantil) Traian-tér 1., d. e. 7-1, d. u. 3-9.

AZ ERZSÉBETVÁROSBAN:

Breuer-vendéglő, Memorandului-n. 67., d. e. 10-1, d. u. 5-8.

Fuchs-vendéglő 10-1, 4-7.

Földessy Sára vendéglője, Odobescu és Romulus uccák sarkán, d. e. 10-1-ig, d. u. 5-8.

Kiefer (Novotny) vendéglő, 10-1, 5-8.

László Áron, Glad-u. 1., reggel 8-tól este 8-ig.

Nuber-vendéglő este 6-9.

Református paróchia 10-1, 5-8.

Sárga rigó vendéglő este 5-8.

Vannik-vendéglő, Bul. Carol-Brancoveanu uca sarok, 10-1, 4-7.

A JÓZSEFVÁROSBAN:

Fehér Hajó vendéglő reggel 8-tól este 9-ig. Gulyás Pál (Gelu-u. 42.) este 6-9-ig.

Pál László dohánytőzsdéje, Bul. Carol reggel 8-tól este 8-ig.

Tapavicsky Tibor, Fröbl-u. 36., d. u. 1-5.

A MEHALABAN:

Bodnár-vendéglő reggel 8-tól este 9-ig.

Dóczy Árpád, Rónac, reggel 8-tól este 9-ig.

Schneider-vendéglő, reggel 8-tól este 9-ig.

Szlávik-vendéglő reggel 8-tól este 9-ig.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 23.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, háztartási tanácsok, orvosi tanácsok. 12: Országóra. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Gyermekóra. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Kulturális aktualitások. 19.17: Hanglemezek. 20: Prof. V. Radu előadása. 20.15: Szimfonikus hangverseny. 21.15: „Filharmonica” zenekar. 22.10: Hírek, sport. 22.25: A hangverseny folytatása. 23.45: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Ferenczy István művészi pályafutása. Felolvasás. 11.45: Átmentem a Királyhágón. Felolvasás. 1.10: Hanglemezek. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Beszokart-zenekar. 3.35: Hírek. 4: Elelmiszérarak. 5.15: Hírek. 6.10: Mezőgazdasági felőra. 6.40: Operaházi zenekar. 8.30: Palló Imre énekel, kísér: Csorba Gyula és cigányzenekara. 9: Nemzet és ifjúság. Előadás. 9.30: Hanglemezek. 9.50: Fáy Béa verseket ad elő. 10.15: S. Lászlóffy Margit zongorázik. 10.40: Hírek, időjárásjelentés. 11: Szalonzenekar. 11.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12.20: Thaler Gyula és Végh Mihály jazzzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.10: Apróságok Pálmay Ilkáról. Felolvasás. 8: Palló Imre énekel, kísér: Csorba Gyula és cigányzenekara. 8.30: Angol nyelvroktatás. 9: Hírek. 9.20: A tudomány műhelyéből. Felolvasás. 9.50: Hanglemezek.

Bécs. 19.20: Karinthiai népdalok. 21.40: Vonósötös. 23.35: Szórakoztató zene.

Belgrad. 19: Tánczene. 20: Lemezek. 21: Népdalok. 22.30: Népies zene. 23.15: Ének.

Milánó. 20.20: Lemezek. 21.30: Lemezek. 22: Népdalok. 23: Zongorajáték. 23.30: Operatrészetek.

Prága. 19.25: Hangverseny. 21.10: A rádiózenekar hangversenye. 23.20: Lemezek.

Varsó. 20: A rádiózenekar. 22: Hangverseny. 23: Lemezek. 24.05: Egyházi énekkar.

PÉNTEK, FEBRUÁR 24.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, háztartási tanácsok, orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Krónika. 19.15: Orgonahangverseny. 20: Prof. Nicolae Iorga előadása. 20.20: Sabina Niculescu hárfázik. 20.40: Énekhangverseny. 21.05: Wagner: Parsifal című operájának közvetítése. 22.15: Hírek, sport. 22.30: Hanglemezek. 23: Hírek külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11.20: Az iskolai túlterhelés. Felolvasás. 11.45: A légzőszerv öregedése. Felolvasás. 1.10: Lakatos Tóni és Lakatos Misa cigányzenekara. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Szalonzenekar. 3.35: Hírek. 4: Elelmiszérarak. 5.15: Diákfelőra. 5.45: Hírek. 6.10: Ótóra tea Willy Fritschnél. Hangfelvétel. 6.50: Sportközlemények. 7: Hanglemezek. 8: Észtorozás. Előadás. 8.30: Verdi: A vézret hatalma című operájának közvetítése. 9.55: Külföldi nyelvi gyedőra. 11: Hírek, időjárásjelentés. 11.55: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12.15: Magyar Imre és cigányzenekara. 1.05: Hírek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés nem közölhető. Házasság szavankint öt lei. minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Brătianu 3. II. kerület: Tamás-traffic, Piata Badea Cârțan 8. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett), Grósz-traffic, Calea Dorobantilor 2 III. kerület: Helfenbein-traffic, Piata Lahovari. IV. kerület: March-traffic, Piata Küttel. — Nógrády-traffic, (Tivoli mellett) — Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Telefon 45-06. — Vittek-traffic, Bul. Carol 54. — Galgóczy-traffic, Strada Brătianu 15/a. Telefon 13.

Házasság

Férjhez menne 25 éves csinosnak mondott úrileány, szép kelengyével és valamennyi készpénzzel. Olyan kimonodottan úriemberek írjanak, akik biztos egzisztenciával bírnak. „Miénk a tavasz” jelígre a kiadóba. 802

Állást keres

Állást keres fiatal, szorgalmas kisasszony irodába, üzletbe, vagy cukrászdába is. Cím a kiadóban. 650

Házmasteri állást keres szorgalmas tiszta asszony. Cím a kiadóban. 396

Gyermek mellé ajánlkozik szerény fizetéssel inkább jó bánásmóddal, fiatal jobb árva leány. Címeket a kiadóba kérem leadni. 717

Lakás

Kétszobás modern, parkettás, fürdőszobás lakások azonnal és május 1-re kiadók. IV. Str. Fröbl 47. házmaster-nél. 673

Údvari lakás 2 csinos nagy szoba, fürdő nélkül, illetékekkel 1.150 leierrel május 1-re kiadó. Str. Müller Guttenbrun 8. (Kalap gyárnál). 707

Adás-vétel

Festett hálószobabútor megvételre kerestetik. Címeket „Schleiflakk” jelígre a kiadóba kérem. 800

Olesón eladó a Terminus-szálló megszűnése miatt 100 hektó transport hordó, 2 Wertheim-kassza, 3 zene orkeszter, ajtók és üres üvegek. 718

Konyhabútor, jókarban lévő olesón eladó II. Str. Petre Tegle 2. II. em. Badocsay. 801

A Banca Timișoarei épületében modern

4 és 3 szobás lakás

és egy üzlethelyiség

azonnal kiadó. Bővebbet a Banca Timișoarei házközvetőségénél.

Állami osztálysországon akar ön is 6 milliót nyerni. Akkor vegyen sorsjegyet a közismert szerencsés számokkal rendelkező March trafikban. Timisoara IV. Piata Küttel 1., mert, aki nálam vesz, annak szerencséje lesz. 712

Recamier, kétszemélyes, szép huzaftos, megvételre kerestetik. Címeket ármejelzőessel „Tartós” jelígre a kiadó kérem leadni. 802

Keresek megvételre ebédlőszékeket és modern konyhabútor. Címeket a kiadóba kérem leadni. 645

Külföldre

Ruhátár 1 évre bérbeadó a Victoria kávéházban (volt Royal.) 719

Ez az ön főzője!



Garantáltan

legolcsóbb

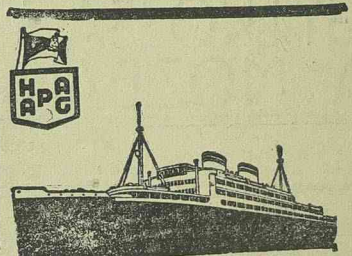
HESS RUDOLFNÁL

IV. I. Brătianu u. 17 a Rivoli mozi mellett

nem füstöl
szagtalan
zajtalan

Hirdessen a
DÉLI HIRLAP-ban

Nyomatja a „HIRLAP” tipog rafia și editura S. i. n. e. Arad.



TENGERI UTAZÁSOK

gyorsan, kényelmesen és olcsón a
Hamburg-Amerika Linie

modern hajóival.

ÉSZAKAMERIKÁBA (Kanada)

KÖZÉPAMERIKÁBA,

DÉLEMERIKÁBA (Chile, Peru),

AUSZTRALIÁBA, KELETAZIÁBA

és az összes fontos kikötőkbe.

Tanulmányi és üdülési utazások

a tengeren egész éven át

Utazások a vilákiállításra

New-Yorkba

Afrika-utazások

a német Afrika vonalokon.

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a

Hamburg-Amerika

Linie S. A. R.

képvisleténél.

Timisoara I., Str. Mercy I.

Telefon: 36-66.